

Utorak, 23. oktobar 2007
Svedok Branko Gajić
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.08 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilaštvo protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Hvala vam gospodine sekretare. Gospodine Emmerson, da li ste spremni da nastavite unakrsno ispitivanje?

ADVOKAT EMMERSON: Jesam.

SUDIJA ORIE: Dozvoliću vam da to i učinite, ali tek pošto vas, gospodine Gajiću, podsetim da ste još uvek pod obavezom koju ste preuzeli kada ste juče dali svečanu izjavu. U redu. Možete da nastavite gospodine Emmerson.

svedok: Branko Gajić

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON – NASTAVAK

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Gajiću, ja sam sinoć počeo da vam postavljam određena pitanja u vezi sa razmeštanjem 52.bataljona vojne policije, na onim lokacijama koje ste vi opisali u tački 22.svoje izjave, koju ste dali kao svedok. Postoji još jedno pitanje u vezi sa tim, koje bih želeo da vam postavim. Možete li da potvrdite da je ovo razmeštanje bilo na licu mesta, od marta do septembra meseca 1998. Godine? Da su i dalje bili tu tokom ovog vremenskog perioda?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, odgovor je potvrđan.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Sada bih vas molio da pogledate dokument u ovom belom registratoru iza tabulatora broj 1. On je privremeno označen u svrhu identifikacije kao P1152.

SUDIJA ORIE: Da li treba da dodelimo neki novi broj?

ADVOKAT EMMERSON: Pa, dokument je već označen u svrhu identifikacije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Juče ste rekli da, mada nije bilo mini zajedničkih komandi, između MUP-a i 52.bataljona vojne policije u ovim zonama razmeštanja, jeste bilo patrola MUP-a u ovim područjima i želeo bih da pogledamo, ukoliko je moguće, dokument iza tabulatora broj 1. Ovaj dokument nosi datum 23. mart 1998. godine, potpisao ga je pukovnik Delić, i u drugoj rečenici u prvom pasusu, to je prva crtica, dakle, na BHS-u to je

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

stranica broj 1, kao i na engleskom jeziku. U drugoj rečenici, u prvom pasusu piše: „Karakteristično je da se rejon sela Jablanica/Jabllanicë, sela *Kravljane*, sela Radonjić/Radoniq, sela *Bordanić* i dalje nalaze van kontrole MUP-a Republike Srbije. Ovo potvrđujemo sledećim činjenicama. “ A, onda je, prva crtica, sledeća: „Dana 22.03. 1998. godine, oko 15 časova, u rejonu sela *Donji Biteš*, u šumi prema jezeru Radonjić/Radoniq, pronađeno je više mesta, . . . metaka 7,62 mm, nekoliko metaka koji su ispali iz nizača i hrana. U tom rejonu. . . “ Da se zaustavim ovde, za koji trenutak, ne znam kako ovo deluje na verziji u BHS-u jeziku, ali ovaj *Donji Biteš* u šumi prema jezeru Radonjić/Radoniq, tu se misli na selo *Donji Biteš*. Da li ste vi to tako shvatili?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ukoliko pogledate original, naravno D i T su veoma slična slova, ali ukoliko pogledamo više liči na T nego na D.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, onda se pominje činjenica da je MUP Đakovica/Gjakovë organizovao zasedu u tom području 22.i 23. marta, ali se do jutarnjih časova niko nije pojavio. Da li je to primer razmeštanja MUP-a u ovom području, odnosno u području oko Radonjićkog /Radoniq jezera, kako ste nam juče opisivali?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ovde ima, prva vaša rečenica i pozivanje na ono što sam ja rekao, vezano za mini zajedničku komandu, mislim da se nismo razumeli. Ja sam govorio o tome da je MUP organizovao punktove, preko kojih je kontrolisao, da kažem, i prohodnost i komunikaciju, a i uopšte, fluktaciju ljudi itd. A, mini zajednička komanda, to je nešto sasvim drugo. Znači, to je jedno koordinaciono telo koje se uspostavlja ako dejstvuju Vojska i MUP.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dozvolite mi da vas prekinem. Da vas prekinem za trenutak. Ja sam počeo pitanje tako što sam vas podsetio da ste nam juče rekli da nije bilo mini zajedničkih komandi u području oko jezera. To mogu da shvatim i to sam shvatio. Ono što mene sada zanima, jesu patrole MUP-a koje su kretale na ovom području. Vi ste maločas rekli da je MUP organizovao kontrolne punktove duž puteva?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jedan od načina njegovog delovanja je, da vas podsetim, da je MUP u celoj 1998. godini i početkom 1999. godine bio nosilac borbe protiv terorizma. I to je bio njegov, a to je jedan od metoda. Punktovi su bili jedan od metoda. Zasede su bile drugi od metoda. Druge aktivnosti, ono što je iz domena, inače, MUP-a to je bio treći metod, itd. Znači, uspostavljaju zasede tamo gde je očekivao da će dejstvovati OVK i radi zaštite određenog područja i objekata, on je postavio zasede. Ali, to je odvojeno od vojske, vojska je mogla samo da. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas, da vas ovde prekinem, ako je moguće, da napravimo pauzu. Prekidam vas, iako uopšte nemam nameru da budem grub ili neučtiv. Prekidam vas isključivo zbog toga što treba da pređemo veliku količinu materijala, a meni bi bilo od pomoći ukoliko biste mogli da bude relativno sažeti u svojim odgovorima. Dakle, da se vratimo na ovaj odgovor koji ste nam upravo pružili. Rekli ste da je, u okviru razmeštanja MUP-a, bilo kontrolnih punktova na putevima, da je bilo kontrola i da je bilo zaseda. To su različite aktivnosti MUP-a, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, i bilo je još tu. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Ovde možemo da vidimo, u ovom dokumentu vidimo primer. Očigledno je došlo do patroliranja MUP-a, u rejonu selu *Donji Biteš*, i takođe je planirana zaseda MUP-a, je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Iz ovoga to tako proizlazi, što je napisano.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tako je. Ja bih samo želeo da shvatim sledeće. Očigledno je da se ovo odvija u području istočnog od glavnog puta Peć/Pejė - Đakovica/Gjakovė. Ja bih samo želeo da shvatim to da li su ove patrole i zasede nastavljale duž magistralnog puta Peć/Pejė - Đakovica/Gjakovė, tokom ovog perioda, od marta do septembra, ukoliko je to vama poznato?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, problem je. Ja mislim da sam ja to juče rekao. Problem je bilo kontrola i prohodnost komunikacija, jer je to bio jedan od težišnih zadataka OVK, da preseče komunikacije. To je bio jedan od stratezijskih zadataka i da onemogući bilo kakvo korišćenje komunikacija, jer time su smatrali da će blokirati aktivnost i pokrete i vojske i MUP-a, ali i stanovništva. To je bio jedan od stratezijskih zadataka celo vreme.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Da napravimo pauzu ove, molim vas. Ja ću jednostavno ponoviti svoje pitanje. U području istočno od puta Peć/Pejė - Đakovica/Gjakovė, u kojem se nalazi selo *Donji Biteš*, koje ovde vidimo, da li je dolazilo do patrola i zaseda MUP-a koje su planirane i koje su se odigravale između marta i septembra meseca?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja mogu reći oko patrola, a oko zaseda, morali bi mi konkretno još reći. Kad je bilo oko patrola, da. Znači, bilo je celo vreme, znači, patrole, nije ništa sporno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Znači, patrole su se ovde kretale tokom čitavog ovog perioda, da ostavimo zasede po strani. Dakle, u tom području istočno od puta Peć/Pejė - Đakovica/Gjakovė. Jesmo li to tačno shvatili?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jeste. Tačno tako, i na drugim mestima, ne samo na tom, konkretno tu, da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To mogu da shvatim. Mene trenutno samo zanima ovo konkretno područje, a pod ovim područjem mislim na područje istočno od puta Peć/Pejė - Đakovica/Gjakovė. Mogu li da vas pitam sledeće: Da li vam je poznato, dakle, ne tražim neke konkretne datume ili detalje, da li vam je poznato, da li je MUP takođe planirao zasede u ovom području, tokom ovog vremenskog perioda?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Da li vam je poznato koliko su često izvođene patrole, kako bi se posmatralo ono što se događa u ovom području?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, nije mi poznato, konkretno taj intenzitet. Ali, sigurno, mogu da zaključim, na bazi iskustava i onoga što smo mi izveštavani, da su one uslovljene, između ostalog, bile i aktivnostima suprotne strane, znači OVK.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Razumem. A reč je bila o naoružanim patrolama, pretpostavljam?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, svi su bili naoružani, i jedna i druga strana.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Hvala vam. Sada prelazimo na drugu temu, ukoliko je to moguće.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emerson, da li bismo ovde mogli nešto dodatno da razjasnimo. Reč je ovde o periodu od 6 meseci. U ovom dokumentu koji vam je upravo predočen, pominje se nekoliko sela za koje se kaže da su još uvek pod kontrolom MUP-a Republike Srbije. Vi ste rekli da je 6 meseci posle meseca marta, počev od tog meseca, bilo patrola. U ovom dokumentu govorimo o kontrolisanju područja, a većina pitanja su se odnosila na patrole kroz ovo područje, uključujući i koliko su često one išle. E sad, ono što bih ja želeo da znam, jeste, kada su se ove patrole MUP-a kretale u području, da li su one i dalje bile sigurne da kontrolišu područje, uz pomoć ovih patrola. Jer, vi kažete da je to delimično zavisilo i od aktivnosti druge strane. Možete li da nam kažete da li su se tokom ovog perioda, od 6 meseci, osećali kao da kontrole predstavljaju sastavni deo kontrole MUP-a ili stanje stvari nije bilo takvo, ukoliko vam je to poznato?

SVEDOK GAJIĆ: To je bio jedan stalan, veliki problem. Ja sam rekao da je za OVK jedan od stratejskih zadataka bio da ovladaju glavnim komunikacijama, ali i nekim sporednim komunikacijama, a ovladavanje komunikacijama nije samo sam put asfaltni, nego to je sa leve i desne strane teritorija. Znači, to ima ceo jedan pojas, a MUP je, upravo, imao zadatak da to spreči. I znači, tu je bilo, kad sam ja rekao da je to zavisilo, taj intenzitet je zavisio i od aktivnosti suprotne strane, OVK. Znači, dešavalo se često puta da se uspostavi kontrola nad jednim delom komunikacije ili nad komunikacijom, a posle dan dva ponovo se vrata OVK, preseku tu komunikaciju. I onda MUP opet mora da interveniše, da bi obezbedio prohodnost. To je bio jako veliki problem, jer se nisu mogle kretati snabdevačke patrole Vojske Jugoslavije, naročito prema graničnom pojasu, jer su tamo bile granične jedinice, a isto, takođe bilo je problem kretanja civilnih motornih vozila, a u dokumentaciji ima i presretanje autobusa, ima maltretiranje putnika itd. A MUP, po svojim zadacima, inače, ima, jedan od ključnih zadataka je da obezbedi javni red i mir. A to je, u tom kontekstu znači da ljudi mogu da komuniciraju, i civili i vojska itd, itd, a OVK je to sprečavala, jer im je to bilo u funkciji stratejskih ciljeva, širenja, osvajanja teritorije, preliivanja snaga itd. Ne znam da li sam odgovorio na vaše pitanje. Znači, to je bio stalan problem i u dokumentaciji, verovatno ćemo doći do toga, iz dokumentacije se vidi, naređenja komandanata. . .

SUDIJA ORIE: Da, da.

SVEDOK GAJIĆ: . . . čak i zabranjuje kretanje određenom komunikacijom i ta komunikacija nije sigurna. Tu ima sijaset naređenja pukovnika Lazarevića, koji je bio na isturenom komandnom mestu.

SUDIJA ORIE: Tako je. Da. Ukratko govoreći, vaš odgovor glasi da je i dalje vršeno patroliranje, ali to ne podrazumeva nužno da je postojala stalna kontrola nad ovim područjem?

SVEDOK GAJIĆ: Moglo bi se tako reći.

SUDIJA ORIE: MUP nije u svakom pogledu bio uspešan u postizanju ciljeva. Možete da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da se ja nadovežem na ovo pitanje. Vi kažete da je ovaj proces onoga što bi se moglo nazvati „spornom teritorijom“, da se to odnosilo na teritorije sa obe strane glavnog puta. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, kad se kaže kontrola komunikacija, onda se ne podrazumeva samo asfaltni deo, nego se podrazumeva ceo jedan pojas. Znači, zemljište, i desno i levo. Tu se podrazumeva kontrola komunikacije. Jer, kako je, što se tiče delovanja OVK, znači, oni su posedali zemljište koje je nadvišavalo određene komunikacije i na taj način ostvarivali kontrolu. I drugo, imali su svoje naoružane patrole, koje su se kretale komunikacijom. Znači, na najmanje dva načina su dejstvovali.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To sam razumeo. A kada je reč o razmeštanju MUP-a, a naročito me zanima ono područje koje se nalazi istočnog od magistralnog puta Peć/Pejë - Đakovica/Gjakovë. To su, zapravo, bile patrole na teritoriji koja je, zapravo, bila sporna. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Koja je bila problematična, sa stanovišta aktivnosti. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li da nam date neku predstavu o tome koliko kilometara, istočno od ovog magistralnog puta, spada u to područje sporne teritorije?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ne bih ja mogao reći ovako, možda kad bih ima kartu, ali, znači, to je, ako je sada taj, konkretno ovo, lociran tu neka jedinica ili jedna grupa MUP-a, ona je sigurno kontrolisala, zavisno sada i od zemljišta, kontrolisala je oko sebe nekoliko kilometara, nastojala da kontroliše te teritorije i na taj način, nije tu kontrola bila samo konkretne te teritorije, nego povezivanje sa nekom drugom teritorijom da ne bi došlo do preliivanja snaga, je li. Tu su bila u sukobu, ja bih rekao, dva interesa. Jedan interes je bio da se širi teritorija sa stanovišta OVK, a s druge strane, sa stanovišta MUP-a, da se to ne dozvoli, ne dozvoli spajanja snaga. Jer, doći ćemo, verovatnije kasnije, koliko je OVK kontrolisala teritorije, doći ćemo do nekih procenata, verovatno, kroz kasniji naš razgovor. Verovatno će biti pitanja oko toga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Sada bih želeo da se osvrnemo na onaj incident koji ste opisali u svom jučerašnjem iskazu, a on se pominje u 23. pasusu vaše izjave. Reč o oružanom napadu OVK, na 52. bataljon vojne policije, 22. aprila i, konkretno, želeo bih da se pozabavimo nekolicinom pitanja. Molio bih vas da pogledate tabulator 3 u ovom belom registratoru, to je prilog 18, uz vašu izjavu svedoka, a označen u svrhu identifikacije kao P1022. U verziji na BHS-u videćete da postoje tri crtice u donjem delu stranice, govorimo o drugoj stranici, u prevodu na engleski jezik. Ovaj dokument potpisao je pukovnik Lazarević, a nosi datum 22. april. U dokumentu se opisuje ovaj napad kao još jedan incident i navode se određene mere koje treba preduzeti kao svojevrsnu reakciju. U prvoj crtici pominje se potpuno maskiranje, utvrđivanje i rastresit raspored i neprekidno osmatranje. Pitam se, da li biste mogli da nam objasnite, šta se podrazumeva pod rastresitim rasporedom?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To znači, ako imate, uzmimo odeljenje vojnika, koje je od 10 do 12 vojnika, da ne budu na jednom mestu nego da budu tri vojnika, pa onda na 10 m sledeća tri, pa na 10 m sledeća tri vojnika, a ne da budu na jednom, grupisani na jednom mestu. To je zbog toga, zbog. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Bili su rašireni?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Bili su rašireni, moglo bi se tako reći. Da ne bi bili cilj, grupni cilj, jer, ipak, veća je verovatnoća ako se deštuje da će ostati. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam. Rekli ste nam da je 52. bataljon vojne policije u okviru svojih snaga imao veći broj borbenih grupa. Možete li nam reći, kolika je, otprilike, borbena grupa?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam juče, čini mi se, rekao da je to negde dva, tri, na dva, tri, mesta je bilo, oko Radonjičkog /Radoniq jezera. Čini mi se da sam tako juče rekao.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Mada je i to zavisilo od situacije. Znači, koliki je intenzitet dejstava OVK bio, a onda je komandant imao nadležnost. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam. Shvatio sam. Oprostite, oprostite, juče ste nam rekli da je 52. bataljon vojne policije imao više borbenih grupa u svom sastavu. Ja sam hteo samo da vas pitam kolika je bila veličina, koji je bio broj ljudi, otprilike, u jednoj borbenoj grupi?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To je, otprilike, vodnog sastava, to je 30-tak ljudi, 30 do 40 ljudi, otprilike.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Rekli ste nam, u svojoj izjavi, u tački 22, gde su oni bili raspoređeni, konkretno, oko jezera, uključujući i Radonjičku /Radoniq Čuku. U tom naređenju za rastresiti raspored, to bi uključivalo da se ti ljudi rašire u borbene grupe prema teritoriji i to po čitavoj teritoriji.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ne znam da li imate vi predstavu Radonjičkog /Radoniq jezera i toga zemljišta, kako je. Znači, oni su bili, da kažem, u obliku jedne potkovice oko Radonjičkog /Radoniq jezera. Znači, sa leve i desne strane, istočno i zapadno, južne strane, itd, ali su se i pomerali. Ali, uglavnom, u toj zoni su bili, što je zavisilo od situacije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam. Po kojoj vrsti teritorije su se kretali, kada su se kretali, kakav je to geografski govoreći, bio teren, koliko je to bilo kilometara udaljeno od njihove baze, otprilike?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, oni se *de facto*, uopšte nisu kretali. Oni su imali, kao i svaka jedinica, ima svoje određene osmatračke organe koje istura ispred rasporeda jedinice koja je bazirana u jednom rejonu, istura se svoje jedno borbena osiguranje, koje osmatra da ne bi doživelo iznenađenje, a sama jedinica, ona se nije kretala, ona je tu bila na. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Oprostite, možda sam vas pogrešno shvatio. Ali, malo pre je zapisano da ste rekli, bili su raspoređeni u obliku potkovice, od istoka, zapada i juga, ali su se, takođe, i kretali, pa sam samo hteo da nam razjasnite, šta ste mislili kada ste dali tu primedbu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, mislio sam da su imali te svoje osmatračke, izviđačke organe, znate, koji su patrolirali i pravili su na neki način, taj osmatrački, izviđački spoj između grupe koje su bile na određenom području. Znači, bila je ta određena veza i fizička, a i preko tehnike, radio saobraćaj, znate kako se Vojska inače organizuje, da uvek mora biti u nekoj vezi da se zna.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Na koje ste kretanje mislili, da li je to kretanje izviđača ili koje kretanje? Na koje ste kretanje mislili?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Izviđačkih organa, osmatračkih tih organa, a gro jedinice, koji je baziran, on je, znači, ulogoren i organizuje tu svoje neposredno obezbeđenje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, jedinice za smatranje i izviđanje nisu se kretale po toj teritoriji, je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Kao i svaka vojska koja organizuje određene osmatračke aktivnosti da ne bi doživela iznenađenje. Vojska ne sme da doživi iznenađenje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Možete li nam reći, otprilike, koliko daleko su oni bili raspoređeni u izviđanju u odnosu na svoju jedinicu, ili tu nema nekakvog ograničenja?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jedan kilometar ispred borbenog rasporeda jedinice, do jedan kilometar. Znači, ne idu oni suviše daleko.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Kada pogledamo sada ovaj dokument i treću tezu, gde kaže: „Sprečiti svaku provokaciju lokalnog stanovništva. U slučaju napada na pripadnike jedinica i objekata odmah odgovoriti energično i u duhu borbenih pravila upotrebe.“ Kao prvo, „svaku provokaciju lokalnog stanovništva“. Da li znate šta taj izraz, u stvari, prenosi?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To je oružana provokacija. Jer, juče smo, oko toga govorili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Postoji li ikakav vojni značaj u izrazu „odmah odgovoriti energično“? Da li ta fraza sadrži neki vojni značaj?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To nije fraza. To je jedno naređenje i jedan principijelan stav Vojske. Znači, Vojska odgovara samo na napade.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. To je jasno. Sada bih zamolio da pogledamo, u vezi sa tim, dokument u tabulatoru 4, on je označen kao P1156. U verziji na BHS-u, molim vas da pogledate stranu 2. i to prva tri reda, a na engleskom to su zadnja tri reda na strani 2, a tu se spominje ovaj incident od 22. aprila. Možete li nam, molim vas, pomoći?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, za zapisnik, ovo je označeno kao dokument za identifikaciju MFI P1156.

GOSPODIN EMMERSON: Ja to imam kao P1156.

SUDIJA ORIE: U tabulatoru 4?

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: Da. Ranije, vaš indeks je imao drugačiji broj, a koliko vidim, to se isto odnosi na broj 5. Molim sekretara za pomoć.

(Pretrեսno veće i Sekretarijat se savetuju)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Znači, onda bi tačan bio P1156, a kasnije ćemo morati da vidimo ovu situaciju, jer bi P brojevi bolje odgovarali. Molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas, možete li nam pomoći sa ova prva tri reda na vrhu druge strane, a u prevodu na engleski to su zadnja tri reda na toj drugoj strani. Da ne ulazimo u detalje svega toga, da li tu postoji sugestija da treba dodeliti jedan vod i možete li nam, u stvari, reći šta se ovde u ovoj tački navodi?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Sadržaj se odnosi, prema posledicama napada na ljudstvo i tehniku, je li taj deo, u 52.bataljonu vojne policije. U 11 časova dobija se aktivnosti jednog voda? Ovo je malo nejasno napisano, ali koliko ja shvatam, znači, opet se radi na akcijama prema 52.bataljonu vojne policije i to je procenjeno da su to snage, otprilike, jednog voda koje napadaju na bataljon vojne policije, koliko sam ja shvatio. A cilj je da se zaposedne to područje gde se nalazi ovaj 52.bataljon vojne policije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vidim. Hvala vam mnogo na tome. Sada bih zamolio da pogledamo dokument u tabulatoru 5, a to je P1159, u verziji na BHS-u. Molim vas da nađete broj 2, negde na polovini strane i onda sedam redova niže, to je red koji počinje: „U toku“, a u prevodu na engleski to je na strani 2, šest redova od dna strane i kaže: „U toku 26.aprila 1998. godine, sastav 53. GB, ulazi u sastav 52.čete za izviđanje i izviđačko - diverzantske ekipe, koja je do sada bila u sastavu 52.bVP. “ Možete li nam reći šta taj raspored označava?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, ovde se naređuje da u sastav 53. graničnog bataljona, ovo 53. GB je 53. granični bataljon, ulazi 52.izviđačka diverzantska četa. O tome smo, gospodine Emmerson, juče nešto i govorili, kad ste me pitali oko izviđača i tako, sećate se. Ovde se sada naređuje da ova izviđačka jedinica iz sastava 52.bataljona pridoda se 53. graničnom bataljonu, s obzirom na probleme na granici koji su bili evidentni, a izviđači upravo imaju tehniku da izviđaju i prikupljaju podatke.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Sada bih vas zamolio da pogledate tačku 5 na 2.strani, a tu se navodi: „Municija koju je potrošio 52.bataljon vojne policije tokom prethodnih dana“, ne kaže se koliko dana. I, tu možemo da vidimo da je bilo 6.300 metaka od 7,62 mm, na primer, i oni su tu navedeni. To bi bila municija koju je potrošio bataljon vojne policije koji je bio smešten na području jezera Radonjić /Radoniq, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. A, sada bih zamolio da pogledamo dokument iza tabulatora 7.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Pre nego što gospodin Emmerson nastavi, upravo mi je skrenuta pažnja da to može imati nekog uticaja na dokumente u unakrsnom ispitivanju. Prvi dokument i koji je spomenuo gospodin Emmerson, je P1152 i on je pročitao jedan odlomak iz dokumenta, u kojem se kaže: „Karakteristično je za područje sela Jablanica/Jabllanicë“, itd, „još uvek pod kontrolom MUP-a Republike Srbije i to se može potvrditi sledećim činjenicama. “ Upravo sam dobio obaveštenje od prevodioca, a to je nerevidovani prevod, da bi ove reči „još uvek

pod kontrolom“, trebalo da bude „izvan kontrole“, a to je sasvim drugačije od onoga što smo ovde imali, a prevodilac će prevesti, redigovati celi dokument dok mi sada razgovaramo.

SUDIJA ORIE: Naravno, svedok jeste to objasnio, jer sam postavio konkretno pitanje.

ADVOKAT EMMERSON: On je to okarakterisao kao spornu teritoriju.

SUDIJA ORIE: Da, patroliranje, ne znači kontrolisanje itd. Ali, dobro je da imamo pravi prevod.

ADVOKAT EMMERSON: Naravno.

SUDIJA ORIE: Mogu li pitati još jedno dodatno pitanje. Možete li da mi kažete, gospodine, vi kažete da je bilo 6.300 komada metaka od 7,62 mm. Rekli ste da su ispaljeni na području jezera Radonjić /Radoniq. Gde ja to mogu da pročitam u ovom dokumentu, ili se vi sećate da je to bilo konkretno tamo? Zato što ovaj dokument, koliko sam ja shvatio, Prištinski korpus pokriva širu teritoriju od samog jezera Radonjić /Radoniq.

ADVOKAT EMMERSON: Ako se pogleda odmah pre toga, to se odnosi na municiju koja je utrošena od strane 52.bataljona vojne policije, a svedok je juče rekao da je to bila jedina lokacija na zapadnom Kosovu gde je taj bataljon vojne policije bio raspoređen.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: On to opisuje u paragrafu 22.

SUDIJA ORIE: Znači, tu je ispaljeno tih 6.300 metaka? Hvala. Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Sada tabulator 7, to je dokazni predmet P1162 i tu je pitanje prevođenja, ukoliko dozvolite. Na BHS-u, strana 2, tačka 3, imamo red gde stoji „1. hab 155 mm“, a to se pojavljuje na strani 2. engleskog, to je naređenje od 2. maja pukovnika Lazarevića, gde se naređuje sledeće: „Popuniti 1. haubicu 155 mm, 2. bataljona i 52. mešovite artiljerijske brigade unutar sastava 52. bataljona vojne policije na rejonu jezera Radonjić /Radoniq i to za gotovost za popunu delovanja 3. 5. 1998. godine do 10 časova.“ Ono što mene zanima u ovoj fazi jeste, da nam objasnite odnos koji postoji, koji je tu opisan između 2. bataljona i 52. mešovite artiljerijske brigade i 52. bataljona vojne policije, zato što se ovde čini da postoji neko prebacivanje sredstava, da se to ovde naređuje. Molim vas, možete li nam objasniti šta to znači?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ovde se radi o, znači, o 1. haubičkoj bateriji, ovo je 1. hab je 1. haubička baterija 155 mm, haubica 155 mm iz 2. divizionu 52. mešovite artiljerijske brigade. I ona se, ova baterija, pridaje se, to je vojnički izraz, znači, pridaje i ojačava se 52. bataljon vojne policije. I ovde se naređuje da se dovede u punu borbenu gotovost da bi mogao da izvrši to naređenje, znači pridavanje 52. bataljonu vojne policije. Znači, ojačava se 52. bataljon vojne policije, da budem još precizniji.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kako bi bio siguran da sam shvatio, da li to uključuje pojačavanje snaga 52. bataljona vojne policije koje su raspoređene uz jezero, uz dodavanje baterije haubice iz 2. bataljona 52. mešovite artiljerijske brigade?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Dobro ste shvatili. Znači, 2. divizion 52. mešovite artiljerijske brigade.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Molim sada tabulator 8, na BHS-u to je četvrti red, a na engleskom 5. red od dna strane, a ista je strana. Znači, jedna strana na BHS-u, a dve na engleskom. Tabulator 8 označen je za identifikaciju kao P1038. Tu stoji: „Izvesti obuku svih vojnika u gađanju tromblonskom baterijom „OGANJ“ i razmestiti u rejon brane Radonjičkog /Radoniq jezera, sa zadatkom artiljerijske podrške po posebnom naređenju.“ Da li to vidite? Da li je to i dalje posebno ojačavanje snaga 52. bataljona vojne policije ili je to isto ono što smo malo pre gledali?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, ovo nije vezano za 52. bataljon. Ovo je, znači, u rejonu brane Radonjičkog /Radoniq jezera. Ja mislim da ovaj bataljon vojne policije nije bio u rejonu brane Radonjičkog /Radoniq jezera. Ali, znači, to je to područje, u šire područje jeste. Znači da se. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Po vašem mišljenju, gde se nalazi brana na Radonjičkom jezeru /Radoniq, otprilike, ako možete da opišete?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to je tamo, ima jedan kanal koji se zove Bistrica/ Bistricë, ne bih sada bez karte mogao precizno reći, ali da je ovo u sastavu. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Oprostite. Mi znamo da postoji kanal koji ulazi u jezero i znamo da postoje brane, na jednom delu kanala, Gornja Luka/Luka i Epërm, da li na to mislite kao na branu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to je taj deo. Ali, ovde, hteo sam gospodine Emmerson, da kažem, da je ovo u sastavu, ova jedinica sada „OGANJ“, u sastavu 52. bataljona vojne policije, onda bi bilo navedeno kao u prethodnom naređenju, vezano za haubičku bateriju. Znači, da je dodaje, ojačava 52. bataljon vojne policije. A ovde to nije napisano. Znači, oni nemaju veze sa. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Shvatio sam. Da sada pokušamo da shvatimo šta znači ovaj tekst. To je, dakle, raspoređivanje 52. mešovite artiljerijske brigade na područje Gornje Luke/Luka i Epërm, na drugom kraju kanala? Je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, ona ima zadatak da pruži artiljerijsku podršku jedinicama, prema specijalnom naređenju. Možete li nam pomoći kako da to razumemo i protumačimo?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ovo je jedno preventivno naređenje. Na bazi konkretne situacije na terenu i procene mogućeg razvoja situacija, komandovanje se odlučilo da preduzme određene preventivne mere i angažovanjem ove formacije raketnog sistema „OGANJ“, što ne znači da je taj sistem i angažovan, ali vojska uvek preduzima i neke preventivne mere da bi sprečila eventualna iznenađenja. Znači, ovo je diktirala jedna konkretna operativno-bezbednosna i taktička situacija da se ovako preventivno deluje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumeo sam. Mi, očigledno, ne znamo na osnovu ovog dokumenta da li je ta baterija ikada i upotrebljena. Međutim, znamo da je bila raspoređena, je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . Ništa sporno nije. Ali, ja vam objašnjavam neke uslove, neke parametre vam dam da biste malo i šire shvatili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Jasno. Mene u ovoj fazi zanima samo raspoređivanje. A, sad artiljerijska podrška. Laiku artiljerijska podrška podrazumeva pešadijske trupe. Da li je to ono što se pod ovim podrazumeva?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne samo pešadijsku, uglavnom pešadiju, s obzirom da je tu najviše se angažovala, da kažem, pešadija u borbi protiv ovoga.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Ono što pokušavam da učinim jeste da shvatimo ovaj unos u dokumentu. Iz odgovara koji ste dali da vidim da li sam tačno shvatio, to je naređenje kojim se raspoređuje baterija raketnog sistema „OGANJ“, sa 128 milimetarskim oruđima, za pešadijsku podršku na ono područje koje ste upravo opisali.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, s obzirom na, molim vas, s obzirom na domet, to može biti i neko drugo, domet oruđa, drugo neko područje, ali se navodi, vi ste to i podvukli, po posebnom naređenju. Znači, ne može biti upotrebljeno dok se ne proceni da li to zaista treba da se upotrebi, jer to je jako moćan sistem, znate.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li znate koji nivo pešadijske podrške bi došao u okvir sistema „OGANJ“?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: „OGANJ“ se najčešće upotrebljava pre otpočinjanja akcija, znate. To je ta artiljerijska, da kažem priprema jedna i pre izvođenja akcija određene teritorija pokriva se vatrom „OGNJA“ da bi se izolovala, a onda idu što vi kažete pešadija. Ona ima, znači, taj cilj. U osnovi ima taj cilj.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, vatra velikog dometa iz ovog sistema, a nakon toga ta pešadijska podrška ide kroz teritoriju, to je ono što bi se moglo očekivati?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, radi dalje sigurnosti i jasnoće, želeo bih da posvetim nekoliko reči ovoj brani na jezeru Radonjić. Gospodine Gajiću, po našem shvatanju jezera Radonjić /Radonij, imamo reku, od te reke, tu ima jedna brana, to je u toj Gornjoj Luki/Luka i Epërm, zatim ulaz u kanal, koji vas vodi nekoliko kilometara niže. To bi za vas bio jugoistočni pravac, a onda voda iz tog kanala utiče u jezero, a na kraju jezera nalazi se brana koja održava određeni nivo vode da bi se održavao sistem filtracije. Gospodin Emmerson je sa vama koristio termin sektor brane jezera Radonjić /Radonij i mislim da ste vi rekli da bi to bio ovaj ulazni sistem, a ne ovaj sistem na kraju jezera. Da li je to tačno shvaćeno, kada se spominje brana jezera Radonjić /Radonij, nije ona brana koja je na samom izlazu, na kraju jezera, gde voda dalje otiče. Je li to tačno shvaćeno?

SVEDOK GAJIĆ: Samo, kad sam rekao ulazni deo, pomenuo sam Bistricu/ Bisticë. Znače, zove se taj jedan deo Bistrica/ Bisticë, koji ulazi u kanal. A, shvatio sam ovo da se radi o tom izlaznom delu, upravo ovako kako vi objašnjavate, područje Luke tamo, itd. I ovo što ste vi objasnili kako taj sistem funkcioniše. Imao sam prilike i da vidim to, tu branu.

SUDIJA ORIE: A, rejon brane jezera Radonjić, jeste na početku, a ne kraju tog sistema. Je li to tačno shvaćeno?

SVEDOK GAJIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Samo sam želeo da budemo sigurni. Molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zamolio bih da pogledate tabulator 10. To je označeno kao P833. To znači da smo to videli već negde drugde. . . . Da, jesmo. Znači, P833, to je aneks 16 u vašoj izjavi koju ste dali kao svedok. Juče sam vas pitao o specijalnim jedinicama ili KSJ. Molim vas, možete li nam pomoći. Malo je teže zbog oznaka strana. Ali, ako pogledate na BHS-u, u donjem desnom uglu, vi ćete naći da su stranice 2 i 4, a u stvari, ja tražim na BHS-u gde se nalaze 4 desno dole, a na vrhu da je otkucana strana 5. Znači, to je na BHS-u, a što se tiče prevoda na engleski, taj tekst se pojavljuje na strani 6, tačka 2. Pre svega, gospodine Gajiću, dakle, da ponovimo, u verziji na BHS-u, gledate stranicu na kojoj je broj 5 otkucan u vrhu, a broj 4 je rukom napisan u donjem desnom uglu. Da li ste našli tu stranicu? Počnite od početka i potražite gde je otkucan broj 5 u vrhu stranice i potrebno je da se stranica pusti na ekranu, jer ono u vezi sa čim ja želim da vam postavljm pitanja, jeste tačka 2. 2, pa malo 2 iza zgrade. U tekstu piše sledeće. U stvari, da najpre stavimo ovo u odgovarajući kontekst. Ovde je reč o zaključku general-majora Pavkovića, komandi Prištinskog korpusa od 13. maja. U pitanju su zaključci iz procene, a tačka 2. 2 pod malo 2: „Predložiti Generalštabu Vojske Jugoslavije angažovanje jedinica KSJ, odnosno Korpusa specijalnih jedinica, za zamenu 52. bVP i BG-2 549. motorizovane brigade i BG-2 125. motorizovane brigade u cilju odmora i popune i za izvođenje specijalnih i antiterorističkih dejstava. “ E sad, pre svega, ovde bi se reklo da je reč o predlogu koji je general-major Pavković izneo Generalštabu. Da li je to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Samo da vidim, na nivou komande. Da, ovo je, znači, predlog.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. A on predlaže angažovanje jedinica KSJ, kako bi se zamenio 52. bataljon vojne policije, pre svega. To znači da bi jedinice KSJ trebalo da budu razmeštene u onom području oko jezera Radonjić /Radoniq, je li to tako? Je li to on predlaže?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Zamena 52. bataljona vojne policije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Da li se to i odigralo koliko je vama poznato?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Koliko je meni poznato jeste. A ovde je navedeno zašto, razlog, u cilju odmora, vršili su zamene jedinica, normalno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Da. Pitam vas to samo zbog toga što sam vas juče pitao da li su jedinice KSJ bile razmeštene u ovom području koje ste opisali u tački 22 svoje izjave. I meni se učinilo da ste vi juče rekli da oni nisu tu bili razmešteni. Međutim, sada ste se podsetili i shvatili ste da jesu, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Mislim da juče nije bilo pitanje vezano za 52. bataljon vojne policije, nego je bili vezano za angažovanje uopšte Korpusa specijalnih jedinica.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. U redu. Shvatam. Možda je došlo do nesporazuma. Ali, u svakom slučaju, stvar stoji ovako. Specijalne jedinice jesu razmeštene u

područjima koje ste vi opisali u pasusu 2, dakle, oko Radonjičkog /Radoniq jezera i Radonjičke /Radoniq Suke, u nekom trenutku, posle 13. maja. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da. I ove dve borbene grupe.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Molim vas da nam pomognete u vezi sa sledećim, kako bih shvatio u čemu je reč u ovom pasusu. Da li ste ovde kaže da Korpus specijalnih jedinica treba da bude razmešten kako bi zamenio bataljon vojne policije zajedno sa borbenom grupom 2, 549. i 125. motorizovane brigade. Drugim rečima, treba da budu tu specijalne jedinice i borbene grupe 2, 549. i 125. treba da budu razmeštene u području jezera Radonić /Radoniq. Je li tako to treba da shvatim?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, jer ovde je veoma precizno rečeno. Znači, pročitacu, izvinjavam se: „Predložiti Generalštabu Vojske Jugoslavije angažovanje jedinica Korpusa specijalnih jedinica za zamenu 52. bataljona vojne policije i borbene grupe 2 549. motorizovane brigade i borbene grupe 2 125. motorizovane brigade. Znači, Korpus specijalnih jedinica menja sve ove tri borbene grupe, 52. bataljon vojne policije i ove dve borbene grupe, a one se povlače. I, znači, 52. bataljon vojne policije i ove dve borbene grupe se povlače, Korpus preuzima njihovu jurisdikciju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Veliko vam hvala. To je bilo drugo moguće tumačenje. Ja nisam bio siguran koje je ispravno. A, na kraju, kaže sledeće: „U cilju odmora i popune i za izvođenje antiterorističkih, specijalnih i antiterorističkih dejstava. “ Mogu li da shvatim kako to treba protumačiti na BHS-u, ko treba da sprovodi antiteroristička dejstva, one trupe koje su došle u zamenu, dakle KSJ, ili one trupe koje su trenutno zamenjene?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, znači, ukoliko je došlo do odluke pretpostavljene komande da se ide u antiterorističku operaciju, a mi znamo da je ona tek krajem jula počela, onda bi bile ove jedinice koje su, znači Korpus specijalnih jedinica, on bi bio angažovan u tim aktivnostima, koji je trenutno tu sada zamenio ova tri sastava.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vidite, nama jeste poznato da je došlo do niza operacija, u kojima je došlo do ozbiljnih angažovanja krajem maja u području duž magistralnog puta Peć/Pejë - Đakovica/Gjakovë i onih obližnjih sela. Ovde možemo da vidimo da se predlaže da se oslobode trupe i da budu na raspolaganju za izvođenje antiterorističkih dejstava, a takođe, imamo i iskaz generala Živanovića da dozvola Vojsci Jugoslavije da učestvuje u antiterorističkim operacija nije izdata do druge polovine juna. Možete li da nam pomognete? Da li je Vojska Jugoslavije dobila ovlašćenje od Generalštaba da se angažuje u antiterorističkim operacijama pre druge polovine juna?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, da budem tu precizan. Ne znam šta je general Živanović rekao, ali tek 28. jula 1998. godine, doneta je Direktiva o izvođenju antiterorističke operacije i ta operacija je izvedena pod šifrom „GROM 3“. Znači, od kraja jula, zaključno negde sa septembrom.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas da ovde zastanete. A, to je operacija koja je počela tako što je došlo, najpre, do čišćenja terena od Peći/Pejë, prema glavnom putu prema Kijevu/ Kijevë i potom prema Mališevu/Malishevë i centralnom Kosovu, pri čemu je Mališevu/Malishevë palo u ruke srpskih snaga krajem jula meseca?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ne bih ja to rekao da je osnova toga čišćenje terena. Znači, vođene su borbena dejstava za ciljem obračuna sa snagama OVK na celom području Kosova i Metohije. Znači, ne samo u operativnoj zoni Dukađin/Dukagjini, jer su te snage

toliko narasle da su, pretila je opasnost da Vojska zaista ne može ništa drugo da radi nego mora ići u jednu ofanzivu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To, te antiterorističke operacije vođene su, ja bih rekao, borbe i sukobi sa OVK, kao i do tada, samo sa većim intenzitetom, počevši od aprila meseca, pa maj je naročito pojačan, juni, itd, i došlo se do antiterorističke operacije. A ovde se navodi. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Dozvolite samo, moja je greška. Ja sam tražio da mi potvrdite nešto u vezi sa tom ofanzivom. Ja ću vam docnije postaviti pitanje o toj ofanzivi i tome šta se tada odigralo. Samo sam želeo da budem siguran da se dobro razumemo kada je reč o izdavanju odobrenja. Dalje, gledamo ovaj dokument koji se nalazi iza tabulatora 10. Sada vas molim da pogledate naslovnu stranicu, 4 i 5 pasus, pod brojem 1, koji se, naravno, nalaze i na stranici 1 engleskog prevoda. Ovaj dokument nosi datum 13. maj 1998. godine i, kao što možemo da vidimo, u 4. pasusu, tu se procenjuje da ima između 3. 500 i 4. 000 pripadnika OVK, koji su naoružani i uvežbani za oružane prepade i izvođenje gerilskih akcija. Dalje se kaže: „da terorističke snage sve više poprimaju atribute vojne organizacije i formiraju jedinice od voda do čete. “ Mislim da ste u svom jučerašnjem iskazu, prilikom odgovaranja na pitanje koje je postavio tužilac Re, vi nagovestili da tokom prvih tri meseca 1998. godine, molim vas izvinite samo trenutak. . . . Dakle, između januara i marta, da je prema procenama kontraobaveštajne službe, bilo do 3. 000 naoružanih ljudi i organizovanih ljudi unutar OVK. Želeo bih da vam pružim priliku da iznesete svoj komentar, kada je reč o proceni koja je izneta u ovom dokumentu, a reč je o proceni britanskog vojnog atašea u Beogradu. Kada su njega pozvali da oceni ove procene, prilikom iskaza koji je dao u predmetu Limaj, a njegov iskaz se nalazi pod 10A, u ovom registratoru, a naročito me zanima stranica 1919 i stranica 1920. Pročitaću vam jedan kratak odlomak iskaza pukovnika Croslanda u drugom suđenju. Kada je reč o ovim procenama, on kaže: „Mislim da su brojevi koje pominje general Pavković veoma podložni raspravljanju. Ja sam rekao da je po mom mišljenju bilo 400 do 500 onih pripadnika koje bih ja nazvao okorelim, čvrstim jezgrom OVK. Teško je reći ko je u pravu, ukoliko on uzima u obzir moguće brojeve koji su se, po svemu sudeći, i verovatno, obučavali u Albaniji. Onda ovi brojevi od 3. 500 do 4. 500 nisu preterani. “ Mogu li da shvatim vaš stav? Kada ste vi juče svedočili, naveli one brojke, da li ste vi uzimali u obzir moguće pripadnike izvan Kosova, koji su mogli da postanu pripadnici OVK?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne. Znači, ja sam juče rekao, negde tu do marta meseca, da je oko 3. 000 bilo pripadnika OVK, koji su bili, znači, naoružani i organizovani i da je bilo negde oko, prema našim podacima, negde između 6 i 8. 000 onih koji su imali oružje. Znači, to je ipak razlika. Oni koji su organizovani, znači u određene formacije i oni koji su imali oružje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . taj podatak realan. Znači, nisam uzimao u obzir one pripadnike OVK koji su se nalazili na obuci u Albaniji.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Postoji, složićete se, velika razlika, između procene pukovnika Croslanda, znači, on govori ovde o oko 400 pripadnika, i vaše procene? Dakle, to je desetostruko, malte ne, razlika?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Dve stvari tu treba da kažem. Veoma uvažavam pukovnika Croslanda, i lično ga i znam, kao visokog profesionalca. On je, koliko ste vi pročitali, rekao da 400 do 500 ekstremnih, ili tako nešto je rekao, pripadnika OVK. Znači, on nije, on je išao samo na onaj najuži deo, on nije govorio nešto tu šire, znači, širi taj broj koji su bili organizovani, nego je govorio o onim najekstremnijima. I, druga stvar, dozvolićete mi, uz, kažem, puno uvažavanje pukovnika Croslanda, da smo ipak mi bolje poznavali situaciju na Kosovu, nego on. Jer, one je bio tri godine na službi u Jugoslaviji, a mi se sa Kosovom bavimo 30 godina, ili možda i više, tako da smo, zaista, znali tu situaciju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi ste, u svom jučerašnjem iskazu, pomenili da je procene koje ste vi dobili iz Resora državne bezbednosti nisu uvek bile tačne. Ja bih želeo da se vratimo na ovaj transkript, ukoliko možemo, pošto pukovnik Crosland dalje komentariše procene general-majora Pavkovića, kada je reč o organizovanju u vodove. I, pošto mu je traženo da komentariše ovo organizovanje u vodove i čete, u maju. . .

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja ovo imam samo na engleskom jeziku.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, razumem to. Ja ću vam pročitati ovaj deo tako da može usmeno da vam se prevede na BHS. On kaže sledeće: „Sa dužnim poštovanjem, časni Sude, smatram da je veoma teško sagledati terorističku organizaciju u istom svetlu kao i regularne snage koje su zasnovane na nekoj konkretnoj organizaciji voda, tj. oko 30 osoba, pa u četvrtinu od 100 ljudi, pa bataljon ili brigadu od 400 ili 600 ljudi. Ja sam lično obišao oko pet ili šest baza štabova OVK raštrkanih širom Kosova, tokom vremena koje sam tamo proveo. Ja bih rekao da u ovo vreme, u maju mesecu, oni nisu bili onoliko organizovani koliko to tvrdi general Pavković. Hoću da kažem, on se, možda, ovim koristio za svoju vlastitu propagandu i svaki general koji se suočava sa pobunom kakva je ova, bio je sklon da malo uveliča, kako bi se nosio sa poteškoćom, koja je predstavljala ozbiljan i sve veći problem. Međutim, reći da su bili organizovani u vodove i čete, znate, jedinica od 30 do 100 ljudi, mislim da to malo prevazilazi ono što je bilo verodostojno u ovom konkretnom vremenskom periodu. Postojalo je osnovno područje komandovanja i rukovođenja, ali podvlačim osnovno, i uglavnom je to bilo linearno, bilo put ili reka i tu bi glavešina imao ono, što bih ja nazvao, nekom vrstom autoriteta. “ Dakle, pukovnik Crosland ovde optužuje general-majora Pavkovića za ono za šta vi optužujete RDB, odnosno da se uvećavaju brojevi kako bi se obezbedili neophodni resursi, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ne. Mislim, ne bih se složio ja potpuno sa pukovnikom Croslandom. To je njegovo jedno viđenje koje je pomalo i bilo pristrasno, a i, zna se i zašto. Znači, ono što je karakteristično, negde do marta meseca, da je OVK bio organizovan, to je činjenica. Pretežno je bio organizovan u grupe. Te grupe su bile, to je negde kraj 1997. do marta 1998. godine, te grupe su bile 3, 5, 10, pa maksimalno do 30 ljudi, koje su bile vezane za određene štabove, koji su formirani po selima. Znači, seoski štabovi i imali su neko telo koje je to koordiniralo, koje se nazivalo ili glavni štab ili štab, itd. i manje-više nisu bile čvrsto povezane. Posle toga idu u obličavanje vojne formacije. Znači, počevši negde od aprila meseca, maj, juni posebno, uostalom imamo u junu mesecu formiranje brigade Ahmet Krasniqi 21. juna, to ima TV snimak, ne znam da li je to vama. . . , gde formira. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako možete da napravite pauzu, budite ljubazni, samo da možemo da vas sustignemo. Mislim da, možda, govorite o julu mesecu, kada je reč

o uspostavljanju brigade Ahmeta Krasniqija, a ne o junu? Bitno je da utvrdimo tačno datume i da tačno shvatimo vaš iskaz.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: 21. juni 1998. godine, u Tirani, Ahmet Krasniqi, koji je, znate da je kasnije ubijen itd, on predaje ratne zastave komandantu 134. brigade, to je bio Tahir Zemaj i bile su još dve brigade, jezgra formirana, to je 131. i 133. brigada. 134. brigada sa ljudstvom je krajem juna. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Izvinite. Veliko vam hvala. Sada razumem ono na šta tačno mislite u junu mesecu. I najzad, ovo poslednje, pre nego što predložim da pređemo na pauzu.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće bi takođe želelo da donese nekoliko odluka, pa ako biste mogli da završite u roku od dva, tri minuta.

ADVOKAT EMMERSON: Da, naravno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Na kraju, molim vas da pogledate u svojim priložima, tabulator 4 i molio bih, takođe, da se to predoči na ekranu. U pitanju je P1442, u BHS-u zanima me 3. pasus na 1. stranici, a u verziji na engleskom, 1. pasus 2. stranica. Ovo je dokument od 23. februara, a izdao ga je pukovnik Delić. Tu se iznosi brojučano stanje 23. februara, razmeštenih snaga OVK u ovom području odgovornosti, koje on opisuje u 1. pasusu kao da pokriva teritoriju Đakovice/Gjakovë i to kako u zagraničnom području, u rejonima sela Junik/Junik, Batuša/Botushë, *Morina*, Ponoševac/Ponoshec, Šeremet/ Sheremet, tako i u zaleđu grada Đakovice/Gjakovë, tačnije u rejonu koji se sa istočne strane graniči rekom Beli Drim, sa severa rekom Dečanska Bistrica, do sela *Vrhovac*, sa zapada Radonjičkim /Radoniq jezerom i sa juga Crmljanskom Sukom i naseljem Crmljane/Cërnjan. I on to opisuje kao rejon ukupne površine od oko 90 km² istočno do Jablanice/Jabllanicë. U 3. pasusu njegova se ocena zasniva na pouzdanim izvorima iz MUP-a. „Od pouzdanog izvora MUP-a saznali smo da na ovoj teritoriji boravi povremeno i do 200 pripadnika tzv. OVK. Da se na toj teritoriji osećaju potpuno bezbedno i da se tu nalazi veći broj šiptarskih terorista koje MUP traži. Pored neutvrđenog broja pripadnika tzv. OVK, koji su stalno pod oružjem, veći deo od procenjenog broja od 200 ljudi je angažovan po sistemu danju mirni zemljoradnik, noću pripadnik OVK terorista.“ Dakle, koliko sam ja ovo shvatio, a vi me ispravite ukoliko ja grešim, ono što pukovnik Delić ovde kaže, 23. februara, jeste da u području od 90 km², počev od granice, pa istočno do Jablanice/Jabllanicë, ono što se smatra pouzdanom procenom jeste ukupno 200 pripadnika tzv. OVK, među kojima su većina zemljoradnici preko dana, a vojnici preko noći. Da li ste vi tako shvatili da stoje stvari krajem februara?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, vi niste to dobro pročitali. Znači, prvo, radi se o periodu poslednji meseci 1997.i početak januara 1998. godine. Znači, to je potvrda onoga što sam ja govorio i ovo sve stoji. A, ovde onda kaže, molim vas, veći deo. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Dozvolite, gospodine Gajiću, dozvolite. Ovaj dokument je procena stanja stvari od 23. februara, zar ne? To je datum koji nosi dokument.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jeste, ali se odnosi na poslednje mesece 1997.i početak januara. To je jedna stvar. Druga stvar. On govori ovde o 200 pripadnika OVK, naoružanih itd, i kaže: „koji su stalno pod oružjem, a veći deo od procenjenog broja 200 ljudi je angažovan po sistemu danju mirni zemljoradnici“. Znači, ima 200 organizovanih, a veći deo od 200 organizovanih imaju oružje, danju zemljoradnici, a noću izvode akcije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Da. Tako sam ja i shvatio ovaj pasus. Znači, ukupno ih ima 200. . .

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Organizovanih i plus oni koji su danju zemljoradnici, a noću izvode akcije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, razumem.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . veći broj. To je inače bila karakteristika.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. U redu. Znači, ukupno ima 200 organizovanih, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Prema ovome, krajem 1997.i početkom januara 1998. godine. Znači, govori se o tom periodu, iako je pisano u februaru.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali se dalje kaže: „Veći deo od procenjenog broja, 200 ljudi je angažovano po sistemu danju mirni zemljoradnik, noću pripadnik OVK terorista.“

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To je inače bila karakteristika i onda su se presvlačili u civilno odelo. I vi sad imate čoveka, normalno ide, ore njivu, itd, noću se presvlači, uzima oružje i izvodi. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To je bila taktika jedna, koja su oni primenjivali.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: I uspešno su je primenjivali, mislim, moram da kažem, uspešno su je primenjivali.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem.

SUDIJA ORIE: Meni i dalje nije u potpunosti jasno. Da li vi tvrdite da ovi koji su bili zemljoradnici danju, a vojnici OVK noću, da li njih treba računati preko onog broja od 200 organizovanih ljudi ili oni ulaze u taj broj od 200 organizovanih ljudi?

SVEDOK GAJIĆ: Preko, časni Sude, preko, preko ovih organizovanih.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. I još jedno, vi biste rekli da je ovaj opis tačan, zar ne, ovaj opis koji ovde možemo da vidimo?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, jer je to bilo stanje, procenjeno stanje krajem 1997.i početkom januara 1998. godine. Sve se to kasnije multipliciralo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Hvala vam. Mislim da je sada pravi trenutak za pauzu.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju, gospodine Gajiću, mi ćemo otići sada na pauzu, koja će za vas trajati, otprilike pola sata, a Pretresno veće bi želelo sada da donese neke odluke. Međutim, već sam zamolio poslužitelja da vas isprati iz sudnice, tako da možete da uživate u kafi, umesto da slušate različita proceduralna pitanja.

SVEDOK GAJIĆ: Ako mogu da budem od koristi, tu sam kad me pozovete.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Da, da, hvala. Prvo što ću pročitati, nije u stvari odluka, već upit da li Odbrana ima ikakvih podnesaka vezanih za beleške svedoka 29. Pretresno veće bi želelo da se pozabavi pitanjem beleški svedoka 29. Strane će se setiti da je ovo pitanje ostalo u fazi gde je 26.aprila 2007.godine, nakon što je svedok završio sa svedočenjem, Pretresno veće naložilo da on, po povratku kući, treba da preda Odseku za žrtve i svedoke, bilo kakve preostale beleške koje se spominju u njegovoj izjavi svedoka, koje još ima u svom posedu. Dana 30. maja 2007.godine pravni savetnik Pretresnog veća, predao je te beleške Tužilaštvu, sa uputstvom da treba primerke dati Odbrani. Od tog vremena, Pretresno veće nije čulo ništa više o tom pitanju od strana u postupku i Pretresno veće bi zbog toga želelo da pita strane, da li žele da pokrenu bilo kakva dalja pitanja vezano za ovu temu. Ukoliko odluče da to ne urade Pretresno veće će smatrati ovo pitanje završenim.

ADVOKAT EMMERSON: Ukoliko me niko ne ispravi, uputstvo koje je dalo Pretresno veće nije bilo izvršeno, tj. Odbrana nije dobila te beleške.

SUDIJA ORIE: Koliko ja znam, uputstvo je bilo da, beleške koje su predate Tužilaštvu, treba dati Odbrani. Da li je to učinjeno, gospodine Re?

TUŽILAC RE: Časni Sude stvarno ne znam ništa o tome.

SUDIJA ORIE: Nikoga ne osuđujemo što to nema pri ruci, ali molim da se to pitanje razreši. Zatim bi Pretresno veće želelo da donese odluku o uvrštavanju u spis izveštaja Višnjića i njegovog rezimea. 12. septembra 2007.godine Pretresno veće je saslušalo iskaz gospodina Višnjića koji je svedočio o balistici i ispitivanju čaura metaka koje je izvršio 1998. godine. Tužilaštvo je preko ovog svedoka uvrstilo dokument P916, a to je balistički izveštaj koji je svedok sačinio 2. decembra 1998. godine, uz pripadajuću korespondenciju P917, koja predstavlja sažetak. Uvrštavanje ovog izveštaja već je bilo predmet većeg broja podnesaka u ovom predmetu. Pregled tih podnesaka se može naći u pismenoj odluci Pretresnog veća po podnesku Odbrane da se isključi svedočenje balistike i zahtev Tužilaštva da se doda gospodin Višnjić kao svedok koji je podnesen 28. avgusta 2007.godine. Odbrana se protivi uvrštavanju izveštaja na osnovu toga da je nerelevantan, da nema dokazne vrednosti, da nije dovoljno konkretan i da čaure koje je ispitao gospodin Višnjić više nisu na raspolaganju, da su njegove lične beleške uništene i da izveštaj jednog drugog ispitivanja koji je, prema gospodinu Višnjiću, dao svoje drugo mišljenje po njegovim zaključcima, isto tako nedostaje. Za više detalja o podnescima strana po ovom pitanju, pozivamo se na našu odluku od 28. avgusta i reference tamo navedene. Prema izveštaju i svedočenju svedoka, gospodin Višnjić je upoređivao čaure koje su nađene na jezeru Radonjić /Radoniq, sa onima nađenim u selu Gramočelj/ Gramacel, 24. marta 2007.godine, nakon jednog incidenta koji se tamo dogodio. Teza je Tužilaštva da incident u Gramočelju/ Gramacel, u stvari, bio onaj koji se odigrao u Glodanima/Gllogjan blizu kuće gospodina Haradinaja. Zbog toga je tema ovog izveštaja relevantna za pitanja u ovom predmetu i kao rezultat taj dokument treba da prođe test

relevantnosti kako bi se uvrstio u spis. Mi napominjemo da se argumenti koje je pokrenula Odbrana protiv uvrštavanja tog izveštaja, odnose na težinu njegovog svedočenja i to će Pretresno veće pravovremeno da razreši, a bez ikakve štete za buduće uzimanje u obzir iskaza koji je dao gospodin Višnjić. Pretresno veće smatra da je ovaj izveštaj nužna baza za svedočenje gospodina Višnjića, koji je poslužio Pretresnom veću da bolje shvati pozadinu ovog događaja i ne bi imalo nikakvog smisla da se uvrsti svedočenje gospodina Višnjića u ovoj fazi. Zbog toga se taj izveštaj uvrštava u spis prema Pravilu 89C Pravilnika, a što se tiče dokumenta P917, biografije gospodina Višnjića, Pretresno veće smatra da je relevantna pošto daje informacije o obrazovanju gospodina Višnjića i iskustvu na području balistike, a u svetlu, pre spomenutog, mi takođe taj dokument uvrštavamo u spis. Time se završava odluka Pretresnog veća po ovom pitanju. I poslednja odluka koju Pretresno veće donosi jeste odluka da se ne poziva ponovo profesorka Lecomte. Pretresno veće se pozabavilo pitanjem da li bi trebalo ponovo pozvati profesorku Lecomte. Dana 3. oktobra 2007.godine profesorka Lecomte je svedočila u predmetu, kao svedok Tužilaštva. Na kraju radnog dana Suda, Tužilaštvo je reklo da još uvek ima neka pitanja koja želi da postavi svedoku. Međutim, nije bilo moguće da se od svedoka traži da se vrati sledeći dan, jer se morala vratiti u svoju zemlju da bi se tamo pojavila na sudu. Odbrana, pošto je zapitana, da li će se pridružiti zahtevu da se svedok ponovo pozove, da im se omogući da postave dodatna pitanja njoj, nije iznela nikakav stav po ovom pitanju. Pretresno veće je potom obavestilo strane da će razmotriti da li da odobri zahtev Tužilaštva. Pretresno veće je vrlo pažljivo pregledao transkript svedočenja profesorke Lecomte i smatra da su pitanja za koja je pozvana da svedoči potpuna pokrivena. Pretresno veće zbog toga odlučuje da nema nikakve potrebe da se taj svedok ponovo pozove. U donošenju ove odluke, Pretresno veće je, takođe, primetilo da Odbrana ne insistira da postavlja bilo kakva dodatna pitanja svedoku nakon završetka njenog dodatnog ispitivanja. Pretresno veće poziva Odsek za žrtve i svedoke da obavesti svedoka da neće biti potrebno da se vrati da završi dodatno ispitivanje u ovom predmetu. Ovim je završena odluka Pretresnog veća po ovom pitanju. Sada ćemo imati pauzu do 5 minuta nakon 11.

(pauza)

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmeron, molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Molim vas, gospodine Gajiću, da pogledate tabulator 13, u beloј knjizi, a to je dokazni predmet D75. Ovo je dokument, to nije dodatak vašoj izjavi svedoka, to je naređenje od 23. juna, koje je izdao pukovnik Lazarević, za formiranje borbene grupe 5. U tački 1 se navode njeni sastavni elementi. U tački 2, razmeštanje borbene grupe 5 u rejon sela *Donji Biteš*, pored Radonjičke /Radoniq čuke, dana 23. 06.1998. do 15,00 časova. Da li to vidite, tačka 2?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Onda, tu se utvrđuje zadatak, a to je, da borbena grupa 5 u sadejstvu sa 52. bataljonom vojne policije i koristeći Radonjičku /Radoniq čuku treba da spreči dejstva DTS na nekoliko pravaca. Tu su utvrđeni pravci, prvi je Rznić/Irzniq –

Glodań/Gllogjan - *Donji Biteš*, drugi je Gornji Ratiš/Ratishi i Epërm - Donji Ratiš/ Ratishi i Ultë - Rakoc/Rakoc i treći je Gramočelj/ Gramacel do *Donjeg Biteša*. Mi znamo geografiju tog područja, kao i različite tačke na ova tri pravca, ali bih zamolio da nam pomognete. Kako bi ovo sadejstvo, između novoosnovane borbene grupe i 52. bataljona vojne policije, trebalo da spreči aktivnosti OVK duž pravca, recimo, koji se proteže od *Donjeg Biteša*, pa do Rznića/Irznij? Šta bi oni, praktično govoreći, uradili u tom smislu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, prvo, ovo je jedno preventivno naređenje, jer se očekuje, na osnovu praćenja i poznavanja situacije na terenu, očekivalo se dejstvo, ovo DTS, to su diverzantsko-terorističke snage na ovim pravcima. Znači, i Vojska se priprema za takvu jednu akciju. A ovo sadejstvo bi bilo, znači, odgovor na taj napad. Bataljon vojne policije bi, svojim borbenim sredstvima odgovorio na taj napad, a ove jedinice koje su ovde navedene i borbena grupa, bi svojim sredstvima odgovorili na napad. Znači, dejstvovali bi po tim diverzantsko-terorističkim snagama, koje bi napale ove dve jedinice. Znači, ne bi Vojska dejstvovala pre nego što bi usledio napad.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, radi se o odgovoru na očekivani napad ili napade, ovde se govori o tri pravca.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To razumem. Ali, kako te zajedničke snage, borbena grupa 5 i bataljon vojne policije, kako te snage, na primer, obezbeđuju područje Rznića/Irznij?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne razumem potpuno pitanje. Kako mislite, kako obezbeđuje?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, da bi bili u poziciji da spreče OVK, odnosno njihove operacije koje bi krenule u Rzniću/Irznij. Šta su tačno trebali da učine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, znači ako bi delovale na tom pravcu, oni bi tim snagama dejstvovali svojim vatrenim sistemima. Znači, ako vam sada ide u susret jedna naoružana grupa i koja ima za cilj da dejstvuje po određenoj grupi 52. bataljona vojne policije, bataljon vojne policije odgovara na taj napad da bih ih sprečio, bilo da bi ih onemogućio u tome, bilo da bi naneo neke gubitke, zarobio, otkud znam. I to je jasno. Znači, očekuje se napad i. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Sada bih zamolio da pogledate tabulator 14, to je dokazni predmet D179, a to je pismo od 23. jula, koje je poslao general Perišić predsedniku Republiku gospodinu Miloševiću, pa bih vas zamolio da nam pomognete u jednom pitanju, imajući na umu vaš visoki položaj u to vreme. Molim vas da pogledate pasus 3, a to je podtačka (a), ovog pisma, a to je na stranici 4. prevoda na engleski, a na 3. strani originala na BHS-u. Tu se kaže: „Konstantna težnja pripadnika MUP-a da im potčinimo neku od jedinica VJ izaziva nesporazume ako im se ne da, a ako je dobiju, onda je nenamenski i neprofesionalno upotrebe, što izaziva kontraprodukte. Najbolji primeri su Dečani/Dečan i Orahovac/Rahovec. “ Dakle, to pukovnik Perišić piše gospodinu Miloševiću kako bi izneo stvari koje ga brinu 23. jula, neposredno pre kraja operacija u julu, koje ste vi opisali. Da li znate, na šta se ovde misli, na ove pokušaje MUP-a da im se jedinice prepotčine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to je jedan problem koji je bio stalno prisutan, vezano za prepotčinjavanje jedinica. Naime, zakonska regulativa je veoma tu precizna. U slučaju vanrednog stanja, ratnog stanja i eskalacije neke situacije na terenu, MUP se može

prepotčiniti. Tako stoji u jednom članu Zakona o Vojsci Jugoslavije, može da se prepotčini Vojsci Jugoslavije, a ne obrnuto Vojska Jugoslavije MUP-u. A ovde je bila, iz ove tačke koju ste mi vi pročitali se vidi da je MUP nastojao, mimo zakonske regulative, da prepotčini Vojsku i tu su bili, znači, otpori, nesporazumi i Vojska to nije dozvolila. Znači, Vojska to nije dozvolila, a Perišić taj problem iznosi u pismu predsedniku Miloševiću.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ali, morate mi to još malo detaljnije objasniti. Kakve je vrste pokušaja činio MUP kako bi im se prepotčinile jedinice Vojske Jugoslavije, šta su oni učinili u tom pravcu, koji su pokušaji učinjeni i ko je to činio, jer rekli ste da je to bio konstantan problem?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao bio je konstantan problem oko prepotčinjavanja, jer je ostalo i pitanje jedno nerešeno, da se MUP u skladu sa Zakonom, a rekao sam sa ovim članom Zakona o Vojsci, prepotčini Vojsci Jugoslavije i to je bio jedan problem. A ovde je bilo, konkretno su tražili, oni, da oni budu, da njihov komandant bude nadređen vojnom komandantu, što je mimo zakona i propisa i to Vojska nikad nije dozvolila, ali je Perišić smatrao da treba da izloži taj problem Miloševiću, kao Vrhovnom komandantu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi ste rekli, nije se nikada dogodilo, ali ako detaljno pogledamo ovaj paragraf, izgleda da tu stoji da su aspiracije MUP-a da im se podrede jedinice VJ, izazivale nesporazume ako im se ne da, a ako je dobiju, onda je tu neprofesionalna upotreba, što ima kontraprodukte. Da li biste se složili da je bilo nekih slučajeva kada jedinice Vojske Jugoslavije nisu dodeljene, a da je bilo slučajeva kada jesu, što je stvorilo kontraprodukte?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: A, ne bih to tako oštro i decidno tumačio. Više bih tumačio da je Vojska tu, možda, dala mogućnost da u tom sadejstvu, da uvaži neke zahteve komandovanja MUP-a, mimo onoga što je striktno naređeno Zakonom, da se tu blago, možda, odstupalo i pokazalo se to nefunkcionalnim, odnosno pokazalo se to pogrešnim. Ali, Vojska nikada nije dozvolila da komandanti iz MUP-a komanduju Vojskom. Znači, to nikad nije dozvolila tokom celog ovog perioda i tu su bili problemi.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatam. Ali, ovde se kaže, najbolji primeri su Dečani/Dečan i Orahovac/Rahovec. Da li znate zbog čega se ovde spominju Orahovac/Rahovec, odnosno Dečani/Dečan? Da li se sećate nekog konkretnog slučaja da se pokuša da se Vojska Jugoslavije prepotčini MUP-u koji se dogodio u Dečanima/Dečan?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se konkretnog slučaja, ali verovatno se radilo o nekoj akciji MUP-a.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I, još samo nešto, vezano za ovu temu i to vezano za odgovore koje ste dali. Čuli smo od pukovnika Croslanda da je 28. jula naišao na mešovitu udarnu grupu na glavnom putu Peć/Pejë - Prištini/Prishtinë blizu Lapušnika/Llapushnik, koja je trebala da pokrene napad na Mališevo/Malishevë, a njom je komandovao Milorad Ulemek, odnosno Luković, odnosno Legija, komandant, koji je tvrdio da je pod komandom imao snage gde su spadali i pripadnici Vojske Jugoslavije. Da li se tako nešto dešavalo gospodine Gajiću? Na primer, snage JSO i MUP-a zajedno, a komandant JSO bi imao komandu nad kompletnim snagama?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, kategorički ja vam tvrdim da Jedinice za specijalne operacije Službe državne bezbednosti nikada nisu bile pod komandom Vojske Jugoslavije, niti su ikada angažovane po zahtevu i po naređenju Vojske Jugoslavije. Oni su bili formacija

Službe državne bezbednosti i angažovani su po liniji Službe državne bezbednosti i angažovani su u saradnji sa MUP-om Srbije. Znači, nikada. Mi smo bili apsolutni protivnici angažovanja JSO na način kako su one tamo angažovane.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A zbog čega je to bilo tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to nisu bile naše odluke. To je bila formacija, legalna formacija, specijalna jedinica Službe državne bezbednosti i oni su ih angažovali po svom planu. Znači, Vojska nije imala u svom sastavu nikada ni paravojne formacije, imala je samo dobrovoljačke jedinice koje su angažovane po strogim principima i propisima koji su regulisali tu problematiku. Nikada u svom sastavu nije imala ni jednu paravojnu formaciju, ni grupu. I tu smo bili izuzetno, izuzetno. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vi klasifikujete JSO ili *Crvene beretke* kao pripadnike paravojske?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, oni su bili legalna formacija, specijalna jedinica Službe državne bezbednosti. Kao što je SAJ bio u MUP-u, Specijalna antiteroristička jedinica MUP-a Srbije, tako je JSO, Jedinica za specijalne operacije Službe državne bezbednosti. Prema tome, u širem, to je bila isto jedinica MUP-a, jer verovatno vam je poznato da MUP ima 2 sektora, ima javnu bezbednosti i državnu bezbednost.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. I još na ovu temu samo jedan kratak odgovor, molim vas. Vi biste isključili mogućnost da je Milorad Ulemek mogao da bude komandant zajedničke udarne snage krajem juna, koja je uključivala i snage Vojske Jugoslavije?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. A sada molim tabulator 15. To je D170, to je pismo iz naredne godine, maj 1999. godine i autor je general Pavković, Štabu Vrhovne komande. Hteo bih da vas pitam za tačku 4. Tačka 4 glasi: „Utvrđeno je, nepobitno, i o tome smo već izveštavali kroz redovne borbene i druge izveštaje, da usled neizvršenja naređenja o prepotčinjavanju, dejstvujući samostalno na terenu, jedan broj pripadnika MUP-a, a dobrim delom i celokupni manji sastavi, vrše teška krivična dela prema šiptarskom civilnom stanovništvu u naseljima ili zbegovima, ubistva, silovanja, pljačke, razbojništva, teške krađe i drugo, te da smišljeno takve zločine pripisuju ili pripremaju da pripišu jedinicama i pojedincima iz Vojske Jugoslavije.“ Da zastanemo tu na trenutak. Gospodine Gajiću, jeste li videli redovne borbene i druge izveštaje, i da li ste ih imali prilike da vidite i da li su se tu navodile nekakve optužbe protiv MUP-a, optužbe te vrste?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, ja sam za celo vreme NATO bombardovanja Savezne Republike Jugoslavije bio na Komandnom mestu Štaba Vrhovne komande kao predstavnik Uprave bezbednosti. Znači, kategorički vam tvrdim da ni jedan izveštaj, borbeni izveštaj nije sadržao u sebi ove navode koji se navode u tački 4 i ja sam o tome govorio kad sam se pojavio kao svedok. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Zastanite, molim vas. Imamo dvostruku negaciju u vašem odgovoru. Vi ste rekli „ni jedan borbeni izveštaj nije sadržavao“, tako je prevedeno. Da li to znači pozitivno, da je svaki izveštaj sadržavao, da li to pokušavate da kažete?

prevodilac: Ispravka prevodioca. Ne treba da bude dvostruka negacija. Izvinite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. To je problem u prevodu. Oprostite. Znači ni jedan od izveštaja koji ste vi dobili nije sadržavao nikakve navode o krivičnim delima? Da li je to tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Tvrdim, da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: I to se odnosi na celi period 1998. i 1999. godine, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ceo period.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, što se tiče ovog pisma, znači, to bi bilo po prvi put da ste vi čuli da se takvi navodi spominju, zar ne? Prvi put da ste čuli u to vreme takve navode?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Prvi put i prvi put sam to pismo video kad sam bio svjedok u drugom procesu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U predmetu Milutinović?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: S obzirom na funkciju koju sam obavljao, taj, da je došao taj akt u Štab Vrhovne komande, ja bih ga morao videti. To je jedna stvar. Druga stvar, taj akt je naslovljen na ličnost načelnika Štaba Vrhovne komande, nije zaveden. Znači, ima, zaveden je kod pošiljaoca, ali nije zaveden kod primaoca, što je nedopustivo, što je, mislim, najverovatnije da nije ni stigao. A šta je tu bilo ne znam, u stvari, znam, ali nije bitno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To nije u potpunosti nerelevantno. Šta se dogodilo?

SUDIJA ORIE: Molim da nam kažete.

SVEDOK GAJIĆ: Pa, mislim da je tu nešto naknadno pravljeno, jer je dokument urađen 25. 05, a kad se proveravalo njegovo zavođenje, onda je ustanovljeno da je zaveden 15. 05.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Znači, vi kažete da je neko neovlašćeno radio nešto sa ovim zavođenjem?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam, uopšte, to verovatno ima odgovor general Pavković, verovatno će on odgovoriti na to pitanje.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li prepoznajete potpis?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, što se tiče potpisa sve je u redu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Da se vratimo na ovo pitanje navoda u vezi sa MUP-om. Na to ćemo se vratiti docnije, a sada bih želeo da se nakratko osvrnemo na jednu drugu temu. Vi ste juče dali iskaz u vezi sa prilogom 3, uz vašu izjavu, a u belom registratoru, to je tabulator 22. Samo da vas podsetim, a radi zapisnika, to je dokazni predmet označen u svrhu identifikacije kao P1141 i postoji samo jedan aspekt ovog dokumenta o kojem bih želeo da vam postavim neka detaljnija pitanja. Gospodin Re vas je uputio na deo u kojem se govori o prisustvu Arkana na teritoriji opštine Zvečan/Zvecan, kao i pripadnika *Srpske garde* i o njegovom dolasku na ovo područje helikopterom. Ovo je izveštaj koji nosi datum 23. januar 1998. godine. Kada ste davali iskaz o ovome juče, vi ste rekli da je razlog

zbog kojeg je ovakva jedna stvar obuhvaćena u kontraobaveštajnom izveštaju bio sledeći, „pre svega, Vojska je smatrala da je ovo jedna paravojna formacija“, a onda ste rekli sledeće: „Oni su bili u kontaktu sa Službom državne bezbednosti, ali sa stanovišta Vojske, oni su bili paravojna formacija, postojalo je strogo naređenje načelnika Štaba, prema kojem paravojnim formacijama nije trebalo dozvoliti pristup na Kosovo i Metohiju. Prema tome, oni su tamo došli bez odobrenja ili znanja Vojske i smatralo se da to treba uneti u izveštaj. Osim toga, postojali su veliki problemi upravo sa ovom formacijom. Bilo je velikih problema sa ovom formacijom, sve od 1991. godine. “ Sačekajmo samo trenutak da transkript sustigne moje reči. Samo bih želeo da razumem kakav je stav u ovom pogledu? Vama je bilo poznato da je ovaj izveštaj sastavljen u januaru, pretpostavljam?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Kako ne, i potpisao je moj potčinjeni Aca Tomić.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Kada kažete u vezi sa ovim izveštajem, da su Arkanove jedinice bile u kontaktu sa Službom državne bezbednosti, na osnovu čega iznosite takvu procenu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to nije procena. To su činjenice da su oni angažovani po njihovim zadacima i MUP-a. Celo vreme oni su njih tretirali kao svoj rezervni sastav. Međutim, mi smo imali tu veoma precizan stav, a zasnovan na propisima. Jer mi, kao ozbiljna institucija, Vojska kao ozbiljna institucija držala se propisa. I oni su, znači, nisu mogli biti tretirani kao dobrovoljci, da su bili tretirani kao dobrovoljci, morali su proći proceduru za prijem u dobrovoljce, nisu prošli, a prema tome, oni su za nas bili paravojna formacija, koju je angažovala Državna bezbednost, MUP itd. i, rekao sam, ono što ste pročitali, stojim iza toga, da ne ponavljam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Samo da sve bude sasvim jasno. Vi ste upotreбили juče izraz Služba državne bezbednosti umesto Služba javne bezbednosti. Mislili ste na RDB?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, RDB, ali to nije bilo, moglo biti bez znanja i Javne bezbednosti, to je drugi sektor u MUP-u. Znači, MUP ima, Srbije, ima javni sektor. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Dva sektora ima.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U ovom trenutku, dakle, u januaru 1998. godine, da li vam je bilo poznato koliko je ljudi bilo u Arkanovim formacijama i gde su oni bili razmešteni?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nikad nije bilo manje od 30, a uglavnom su bili angažovani na potezu, dole od Prištine/Prištinë, južnije, dole, prema Kosovu Polju/ Fushë Kosovë, Zvečan/ Zvečan. Eto tu, znači, u tom rejonu su bili.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, oni su ostali na Kosovu tokom čitave 1998. godine? Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Oni su odlazili pa se vraćali, pa odlazili, itd. I mi smo o tom problemu izneli i na sastanku kod Miloševića 17.maja 1999. godine i rekli smo da znamo da ta formacija tamo dole postoji i da su uradili neke stvari koje se protive Međunarodnom ratnom pravu i to nam je potvrđeno, i rečeno je da su sankcije u toku. To sam ja govorio na suđenju ovoj grupi.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pa, dozvolite mi da se zadržimo na tome, jer mislim da ste vi tokom 1999. godine od Vojske Jugoslavije dobili zadatak da istražite prisustvo ilegalnih paravojnih grupa koje operišu na teritoriji Kosova. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Mi smo to istražili i mi smo o tome referisali i to se potvrdilo sve kao tačno i evo sada nekim od članova jedne od te paravojne formacije, jedan član je osuđen koji je isto bio na Kosovu, a četiri pre nedelju dana uhapšena i odgovaraće krivično za ratne zločine. Znači, radi se. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . na sankcionisanju svih onih koji su počinili ratne zločine na Kosovu. To je državni. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. Samo ako možemo tu da zastanemo za trenutak. Kada ste davali iskaz u predmetu Milutinović, vi ste nagovestili da je jedan broj paravojnih formacija koje ste otkrili da operišu na teritoriji Kosova, da je jedan broj njih dobijao uniforme SAJ-a, tako da se nisu mogli razlikovati od jedinica MUP-a. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, nosili su uniforme MUP-a ili SAJ-a, ali mi smo znali, s obzirom da neke i lično znamo iz ranijeg perioda, znali smo o kome se radi.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pomenuli ste sastanak sa predsednikom Miloševićem, 17.maja. Vi ste bili prisutni na tom sastanku?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. Da li je načelnik RDB-a Radomir Marković takođe bio prisutan na tom sastanku?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tokom ovog sastanka, da li je gospodin Marković pomenuo jednu posebnu paravojnu formaciju *Škorpioni*, pod komandom Slobodana Medića?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To smo mi naveli kao problem.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Razumem. Hvala. Pomozite molim vas. Da li je tačno da ste vi shvatili da je ovoj grupi ulazak na Kosovo olakšao general Vlastimir Đurović?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, Vlastimir Đorđević, zvani Rođa.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Nadimak je?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Vlastimir Đorđević, zvani Rođa.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. A kakvu je on ulogu imao u tome da se *Škorpioni* uvedu na Kosovo?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: On je bio jedan od pomoćnika ministra unutrašnjih poslova Srbije. To mu je bilo u nadležnosti.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Vi ste nam rekli da je to bila ilegalna paravojna grupa, je li tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nije bila ilegalna, bila je sasvim legalna. Oni su legalno tamo došli, nisu prikriveno došli.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, razumem. Pa, onda biste mogli da mi pomognete u vezi sa ovim. Da li je tačno da ste vi otkrili da je krajem marta, 31. marta ova grupa učestvovala u incidentu u Podujevu/Podujevë, kada je ubijeno 10-toro dece i odraslih?
SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, ja to ne bih nazvao incidentom, to je ratni zločin. Pravi naziv da damo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: 31. marta oni su ubili, čini mi se, 14 civila, nedužnih civila albanske nacionalnosti, među njima 10-toro dece i žena. Jedan od tih pripadnika, te grupe, koji je učestvovao u tome je osuđen na 20 godina zatvora, to je Saša Cvijan, a malo pre sam rekao četiri su uhapšena pre nedelju dana, za koje postoji osnovana sumnja da su oni to počinili i oni će biti procesuirani.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Posle ovog ratnog zločina, *Škorpioni* su pomereni sa teritorije Kosova. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Vraćeni su u Prolom banju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li su se ponovo vratili na Kosovo?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da. Na kraće vreme.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re imate reč.

TUŽILAC RE: Dosta smo se udaljili od perioda na koji se odnosi Optužnica. Zalazimo sve dublje u 1999. godinu.

ADVOKAT EMMERSON: Ovo je relevantno s obzirom na niz pitanja i odgovora tokom iskaza gospodina Stijovića i njegovim saznanjima, saznanjima RDB u vezi sa aktivnostima paravojnih grupa i reč je o tome kako se to podudara sa iskazom ovog svedoka o tom pitanju.

SUDIJA ORIE: Možete da postavite pitanje, ali ograničeno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Biću sažet. Koliko ste vi shvatili stanje stvari, a na osnovu sastanka od 17.maja, da li je general Đorđević bio odgovoran za ponovo uvođenje *Škorpiona* na Kosovo posle ovog incidenta?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Hvala vam. Da li znate zašto su oni vraćeni, pošto su učestvovali u krivičnom delu takve težine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, nije mi poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, informaciju da je u tome učestvovao general Đorđević, je dao gospodin Marković, koji je bio na čelu RDB-a. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, na tom sastanku.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Hvala. Da li je, takođe tačno da je na tom sastanku gospodin Marković, . . . izvinite, da je na tom sastanku sa gospodinom Markovićem i gospodinom Miloševićem postavljeno pitanje razmeštanja Arkanovih paravojskih trupa?

TUŽILAC RE: Ponavljam isti prigovor. Koliko ja mogu to da shvatim, sa dužnim poštovanjem, izlazimo iz onih okvira na koje se odnosi Optužnica, Arkan se javio 9 meseci kasnije.

ADVOKAT EMMERSON: Gospodin Re je počeo glavno ispitivanje tako što je svedoku predočio dokument u vezi sa razmeštanjem Arkanovih trupa u januaru 1998. godine, a ovaj svedok je govorio o vezi između razmeštanja ovih trupa i RDB-a i to je ono što ja pokušavam da razjasnim.

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite u određenim granicama.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Samo da sve bude sasvim jasno. Da li ste vi shvatili da je Radomir Marković učestvovao u razmeštanju Arkanovih ljudi?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne bih rekao „učestvovao“, nego bih upotrebio izraz „bio je saglasan“.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da. A, da se onda vratimo na ovaj dokument koji vam je predočio tužilac Re, uz vašu izjavu. Mi smo čuli neke iskaze u sudnici, gospodina koji se zove Stijović, a koji je bio šef analitike RDB-a u Prištini/Prishtinë i koji vas, izgleda, poznaje. Da li vi znate njega?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Kako ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prema vašem mišljenju, s obzirom na to da ste vi vojni analitičar, kontraobaveštajni, da li je moguće da gospodinu Stijoviću nisu bile poznate razmeštanja paravojnih snaga na Kosovu 1998. i 1999. godine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, to je hipotetičko pitanje, ja zaista ne mogu da dam tu neki odgovor. Da li mu je bilo poznato ja ne znam. Ja znam da ja znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A to je da je RDB bio direktno povezan sa Arkanovim ljudima?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To sam rekao, dalje ne bih. Mislim da sam rekao u suštini, do sada.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi nam jeste rekli suštinu, ali možda sam ja pogrešno shvatio vaš iskaz. Ja sam shvatio u vezi sa razmeštanjem Arkanovih ljudi, u januaru 1998, da je to razmeštanje koje je organizovala Služba resora državne bezbednosti?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, iza toga je stajao Resor državne bezbednosti. Znali su to. Ništa sporno nije.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, pa to jeste sporno, to je nešto što je sporno između vas i gospodina Stijovića. Ono što bih ja želeo da shvatim, kao neko je učestvovao u kontraobaveštajnim poslovima u to vreme, a imajući u vidu da je gospodin Stijović bio šef analitike RDB u Prištini/Prishtinë, da li je, po vašem mišljenju, zamislivo da on nije znao za ovo razmeštanje?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Moguće da nije znao, jer je on bio, kako ste vi rekli, šef analitike, a analitika može da radi samo na osnovu onoga što na osnovu izveštaja dobije. Ako nije bilo izveštaja o prisustvu i aktivnosti Arkanovih jedinice, on to nije morao da zna. Jer on

nije operativac, on je analitičar, koji sedi za stolom i ono što mu dođe od papira, on to analizira. Ako mu ne dođe izveštaj o prisustvu neke jedinice, kompromitantne, da kažem, jedinice, on to čovek ne zna, što je logično. Da je operativac, to je onda druga stvar.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste vi obično razmenjivali obaveštajne podatke, dakle, vaše kontraobaveštajne jedinice i RDB?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Mi jesmo razmenjivali te informacije, ali informisali smo o tim saznanjima, a oni, najčešće nisu na to odgovarali, ali smo razmenjivali tamo gde smo smatrali da je interesantno za njih.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste ih obaveštavali u januaru 1998. da vam je poznato da paravojne formacije operišu na teritoriji Kosova? Da li ste im pružili tu informaciju u toj razmeni obaveštajnih podataka?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Sad se tačno toga ne sećam, davno je to bilo, ali moguće da je to, ako ništa drugo, da je to bilo, jer smo imali neke usmene kontakte, pa moguće da je načelnik, tadašnji, Uprave bezbednosti, da je obavestio načelnika Resora državne bezbednosti, gospodina Stanišića, koji je tada bio načelnik Resora. Ali, u svakom slučaju, one važne podatke i informacije mi nikada nismo prećutkivali, nismo ih zadržavali za sebe.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala vam. Dva konačna pitanja kada je reč o ovoj temi. Pukovnik Crosland je svedočio pred Pretresnim većem da je tokom 1998. godine uočio grupe ljudi koje je opisao kao paravojne u području Dečana/Dečan i on ih je pratio do Crne Gore, gde je izgledalo da se oni okupljaju. Da li možete da nam pomognete kada je reč o operacijama paravojnih formacija u predelu zapadnog Kosova, a naročito kada je reč o oblasti Dečana/Dečan tokom 1998. godine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, ja koliko se sećam, u periodu, u tom periodu na području Dečana/Dečan da je jedno vreme bila upravo jedna grupa iz Jedinica za specijalne operacije. Toliko se sećam, drugo mi nije poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. I konačno pitanje, poslednje pitanje na ovu temu. Možda biste mogli vrlo kratko da nam odgovorite. Vi ste u predmetu Milutinović svedočili o infiltraciji u 125. brigadu grupe koja se zvala *Pauk*, a na čijem čelu je bio Jugoslav Petrović, za koga se verovalo da je agent francuske obaveštajne službe. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, ne radi se o nikakvoj infiltraciji, kako ste vi upotreбили izraz, radi se o jednoj dobrovoljačkoj jedinici koja je brojala 23 pripadnika. Na čelu te dobrovoljačke jedinice bio je Jugoslav Petrušić, ne Petrović, koji je, inače, bio pripadnik francuske obaveštajne službe i agent francuske obaveštajne službe i on je to i potvrdio kad smo mi sa njim razgovarali negde u maju mesecu 1999. godine. I tu ništa nije sporno i on je čak bio ušao u neku pravnu proceduru, ali nije bilo čvrstih dokaza, materijalnih, o tome. Ali, radi se o dobrovoljačkoj jedinici koja je prošla proceduru kao dobrovoljačka jedinica. Znači, nikakva infiltracija i nikakva paravojna jedinica. Čak postoji naređenje komandanta 3. armije o tome da ta jedinica bude u sastavu 125. brigade. Ponavljam, Vojska nije imala nikakvih paravojnih jedinica u svom sastavu.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Izvinite, gospodine Gajiću, ali kada ste dali iskaz u predmetu Milutinović, vi ste izjavili da je ova grupa zaobišla uobičajenu proceduru, da oni nisu prošli kroz odgovarajuću proceduru i da su stupili u redove 125. brigade, da je to organizovano uz pomoć insajdera koji nisu postupili na prikladan način. Zar niste to rekli?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio tu precizan, tu sam sa gospodinom Bonomyjem vodio raspravu. Nije me ni on razumeo. Znači, oni su prošli proceduru koju trebaju dobrovoljci, ali su prošli dosta, ja bih rekao, formalno. Znači, nije ta procedura temeljito sprovedena. Da je sprovedena temeljito pola njih ne bi došlo na Kosovo, jer su imali i kriminalni dosije itd. Znači, bavili su se krađama u ranijem periodu itd, a prošli su proceduru.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, Pretresno veće sada dobija dokaze o grupi od 23 čoveka, na čijem je čelu neko ko bi trebao da bude agent francuske obaveštajne službe. Nemamo pojma o čemu je ovde konkretno reč, kakve su bile aktivnosti ove grupe. Govorimo o nekim formalnostima.

ADVOKAT EMMERSON: Shvatam šta hoćete da kažete.

SUDIJA ORIE: Naravno, ukoliko je to relevantno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Možete li vrlo ukratko da nam pomognete. Kada je ova grupa bila na Kosovu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, negde u drugoj polovini aprila do negde prve polovine maja. I kad smo mi otkrili da je Jugoslav Petrušić, postoji osnovana sumnja da je agent francuske službe, ta grupa je vraćena.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Izvinite, govorimo o 1998. ili o 1999. godini?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: O 1998. godini govorim.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Hvala. E sada, ukoliko bi to bilo moguće, želeo bih da se osvrnemo na kraj jula, odnosno na operaciju koja je tada sprovedena, a koju ste povremeno pominjali. Molim vas da, pre svega, pogledate tabulator 16 u ovom belom registratoru. Molim vas samo za trenutak strpljenja. Ovo je dokument koji još uvek nije označen u svrhu identifikacije, a identifikacioni broj je 1D67-0001.

SUDIJA ORIE: Molim da se dodeli broj.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti označeno u svrhu identifikacije kao D187.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine sekretare.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pre svega, ovo je dokument koji je potpisao pukovnik Delić, 8. avgusta 1998. godine, a u njemu se, kao što možemo da vidimo na samom početku, govori o strogo poverljivom naređenju od 7.avgusta i tu imamo jednu analizu izvođenja borbenih dejstava od 18. jula do 6.avgusta 1998. godine, prema pravicima po kojima je delovala 549. motorizovana brigada. Pre nego što pogledamo pojedinosti, moje prvo pitanje glasi: Videli smo unose u zapisniku zajedničke komande za Kosovo i Metohiju od 7.avgusta, u kojem se zamenik premijera gospodin Šainović žali na neprimereno razaranje civilne imovine tokom ove operacije. Da li vam je poznato da su ovakve žalbe izražavane na političkom nivou kada je reč o operaciji koja je izvršena krajem jula meseca?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li vam je poznato o čemu se govori u ovom izveštaju, kada se govori o strogo poverljivom naređenju od 7. avgusta?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, ovo je, jedan izveštaj koji je sačinila komanda 549. brigade, a potpisao njen komandant, na osnovu naređenja Komande Prištinskog korpusa od 7. avgusta, a odnosi se, i sam naslov govori „Analiza izvođenja borbenih dejstava za period, 18. 07. do 06.08“, šta se to dešavalo i koje je zadatke i kakvi su zadaci izvršeni u zoni 549. brigade i ja sam video ovaj izveštaj, tu ima na strani 2, pod tačkom 3. i 4, čini mi se 3, da se govori oko ponašanja i odnosa prema civilnom stanovništvu, zarobljenicima itd. Verovatno će tu biti neka pitanja. Ali, ovo je jedan izveštaj koji je inače praktikovan da se periodično traži analiza i detaljniji izveštaj kako su zadaci izvršeni, koji su problemi bili itd, itd. i sve jedinice Prištinskog korpusa su podnele taj izveštaj.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Pomenuli ste pasus 3, a u 3. podtački ovog pasusa piše: „Po oslobađanju mesta bilo je slučajeva krađe i bespotrebnog uništavanja imovine od strane pripadnike Posebnih snaga MUP-a koji su obezbeđivali oslobođenu teritoriju i od strane civilnog stanovništva iz tih mesta iz osvete“. Da to uzmemo kao jedan primer onoga što kažete da ste videli u to vreme. Pokušavam da shvatim ono što ste ranije rekli, da nikada niste videli izveštaje Vojske Jugoslavije o krivičnim delima koje je počinio MUP?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da. I ovo nije bilo ni u jednom borbenom izveštaju. Znači, ovo je izveštaj 549. brigade, koja je ušla u Prištinski korpus, a iz Prištinskog korpusa pravili su se izveštaji koji su išli u 3. armiju, a jedno vreme su išli i u Štab Vrhovne komande i ovo nije bilo sadržano u izveštaju. Zašto nije, ja to ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mislim da se ne razumemo baš najbolje. Mislim da se ne razumemo baš najbolje, gospodine Gajiću. Vi ste nam maločas rekli da ste videli ovaj dokument, u ovo vreme i da se tu pominju krivična dela koja su počinile snage MUP-a, a malo ranije tokom vašeg svedočenja, kada sam vam pokazao pismo koje se nalazi iza tabulatora 15 u ovom registratoru, pismo generala Pavkovića, vi ste rekli da tokom 1998. ili 1999. nikada niste videli izveštaje o krivičnim delima koje je počinio MUP. Kakav je, dakle, vaš stav, da li vi jeste ili niste videli izveštaje Vojske Jugoslavije o zločinima koje je počinio MUP, o kakvim god izveštajima da je reč?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nas dvojica se izgleda ponekad ne razumemo. Ja sam ovaj izveštaj video u toku pripreme za ovo svedočenje. Znači, u toku pripreme za svedočenje ovaj izveštaj je meni prezentiran, znate.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam. Gospodine Gajiću, to nije tačno čini mi se, zato što to nije jedan od priloga uz vašu izjavu, to nije jedan od dokumenata o kojima ste vi komentarisali i to nije jedan od dokumenata koje vam je Tužilaštvo, koliko mi znamo, pokazalo. A, malopre ste rekli da ste vi videli taj dokument u to vreme, koliko sam ja shvatio, zar to nije tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, znači, ovaj dokument sam video u toku pripreme za ovo svedočenje, pre toga nisam video. Ovo je izvorni dokument 549. brigade. Komandni izveštaj jedinica nisu stizali u Generalštab. U Generalštab su stizali borbeni izveštaji koji su predstavljali. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Mislim da biste trebali na trenutak da zastanete. Gospodin Re sedi nasuprot mene u sudnici. Ovo je dokument koji nije bio objelodanjen JDB i to nije bio dokument koje nam je dalo Tužilaštvo. Ako gospodin Re može da potvrdi da

vam je Tužilaštvo dalo ovaj dokument tokom pripreme svedočenja, mislim da treba to sada da učini. Vidim da nema odgovora, a vi ste sigurni da vam je taj dokument bio pokazan tokom priprema za svedočenje.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, ovde na pripremi sam video taj dokument. Sad, kad sam došao ovde, video sam taj dokument, jer mi je rečeno da. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Ako je došlo do problema u komunikaciji između Tužilaštva i Odbrane, to nije vaša greška, ali to je po prvi put da vi vidite da Vojska Jugoslavija izveštaja o krivičnim delima koje je počinio MUP, kada ste vi došli da se pripremate za svedočenje?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ovu su, pazite, mislim da, onaj dokument od 25. maja, a težište na njemu je u tački 4, je ratni zločini, vezano prema civilnom stanovništvu, ubistva itd. Tamo je težište na to i da to čini MUP. Manje je težište dato na krađe i pljačke, itd. Tamo je težište dato na, znači, ubistva, silovanja itd, najteža krivična, da kažem, dela, protiv ličnosti, itd. O tome nikada nismo dobili izveštaj, u borbenom izveštaju ni jedan podatak, a oko krađa smo znali, mi smo znali i oko Vojske i to je sve procesuirano, krađe automobila, pljačke, itd, to je bilo, masa je toga bilo. Ali bilo je sa svih strana, znate, sa svih strana je bilo, rat je to, to pljačkaju, krađu. Bitno je samo da se te stvari, kad se doznaju, da se one procesuiraju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Shvatio sam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, vi ste izneli pred svedoka da je rekao da je u to vreme video dokument, ali ja to nisam našao.

ADVOKAT EMMERSON: Možda sam ja tako shvatio odgovor u to vreme.

SUDIJA ORIE: Molim da nastavite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da se sad vratimo na trenutak na ovaj dokument. U tački 1, 3. pasus, možete da vidite da su jedinice 549. divizije, zajedno sa odredom MUP-a, bili između 2. i 4. avgusta, angažovane u onome što je opisano kao „oslobađanje sela Crmljane/Cërmjan, *Crmljanska kosa* i Kraljane/ Kralanë“, da li to vidite?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ne želim da gubimo vreme na karti, ali možete li nam, molim vas, potvrditi. . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, gde se tačno to nalazi? Vidim da se pod 1 kaže: „Snage MUP-a su bile angažovane na istom pravcu, kao i borbena grupa 1, 549. brigade“, a kasnije stoji da su jedinice MUP-a iz Niša bile angažovane na oslobađanju. Da, da, tu je gde je 4 tačka. Kaže da se „jedinice MUP-a, 9. odred MUP-a bio angažovan“. . .

ADVOKAT EMMERSON: Čitam 4. tačka. Možda bih trebalo da pročitam tekst u celosti kako stoji.

SUDIJA ORIE: Da, ali vi sugerišete, vi kažete da vidite da su jedinice 549. brigade zajedno sa. . . To je, u stvari, neka vrsta zaključka ili interpretacija. . .

ADVOKAT EMMERSON: Preambula kaže da se radi o analizi borbenih dejstava od 18. jula do 6. avgusta duž pravca na kojem je sudelovala i 549. motorizovana brigada. U tački se kaže: „U vremenu od 18. jula do 6. avgusta, na svim pravcima gde su angažovane BG 1 bile su angažovane i snage MUP-a. “ A onda, podparagraf toga, kaže se, pod tačkom 3: „Između 2. i 4. avgusta jedinice MUP-a iz Niša su bile angažovane na oslobađanju sela *Meće*, Crmljane/Cërmjan, *Crmljanska kosa* i Kraljane/ Kralanë”. To je suština teksta i, koliko sam shvatio, tu je, kao što se kaže u tački 1, bilo zajedničko angažovanje borbene grupe 1 i 549. brigade i jedinica MUP-a. Tako sam ja to razumeo. Ako sam pogrešno razumeo onda molim da me ispravite.

SUDIJA ORIE: Tu se kaže da je to bilo na istom pravcu, a ono što treba da se ustanovi je, da li je to bila zajednička akcija u sadejstvu ili ne, jer jedna je stvar lokacija, a drugo je ovo.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: To nije bio moj fokus u ovom trenutku i nisam tražio tu vrstu informacije. Gospodine Gajiću, vi biste se složili, zar ne, da u izveštaju stoji da su BG 1 i 549. brigada bili raspoređeni na istom pravcu kao i 9. odred MUP-a, kako izgleda u ovoj tački 1.3?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, to je bilo zajedničko, znači, sadejstvo i tu se ima u ovoj jednoj crtici dole, angažovane snaga MUP-a bile su, pa pod 3, 9. odred MUP-a iz Niša jačine oko 250 ljudi podržan, a to je znači 549. brigada, odeljenjem minobacača 82 mm i bez borbene tehnike. Znači, oni su bili nosioci dejstva, a oni su podržani odeljenjem minobacača 82 iz 549. brigade.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ako pogledamo malo niže, u dokumentu, dva pasusa niže, tu se navodi da je borbena grupa navedenog sastava omogućavala uspešno izvođenje borbenih dejstava i podršku snagama MUP-a. Je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . Koji deo čitate?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jeste li našli? Ako pogledate tačku 1, znači, strana 1, u verziji na BHS-u, a negde na pola strane se nalazi taj pasus. Da li ste našli?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: „. . . omogućavala je uspešno izvođenje borbenih dejstava i podršku snaga MUP-a“, to, na to ste mislili?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, upravo to. *Meća* je selo duž glavne komunikacije Klina/Klinë - Đakovica/Gjakovë, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A sledeće selo od *Meća* je Crmljane/Cërmjan, a zatim *Rakovina*, je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jeste. Znači, radi se o deblokadi komunikacije, da budemo, mislim, precizni. Ovo je akcija deblokade komunikacija.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Prema vašim saznanjima, da li su neka krivična dela bila počinjena tokom te operacije?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, nemam saznanja.

ADVOKAT EMMERSON: Zamolio bih da na trenutak pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Tokom suđenja Slobodanu Miloševiću, Tužilaštvo je pozvalo svedoka pod pseudonimom „K32“ koji je izjavio da je bio mobilisan u martu 1998. i da je u junu 1998. bio dodeljen u logistički korpus u Prizrenu/Prizren kao vozač, a onda dodeljen borbenoj grupi 2 iz 549. brigade, pod komandom generala Delića. Među drugim stvarima, on je izjavio da je između 1. i 3. avgusta bio prisutan sa kontingentom Vojske Jugoslavije, operacijama duž glavnog puta Đakovica/Gjakovë - Klina/Klinë, uključujući selo *Meće*. On je rekao da je naišao na grupu vojnika koji su stajali nekoliko metara od tela nekoliko Albanaca koji su bili pogođeni u glavu i osakaćeni i rekao je da su oni bili uhvaćeni, ispitivani i onda je po kratkom postupku izvršena smrtna kazna. Na ulasku u samo selo *Meće*, tu je video pukovnika Delića lično, kako nalaže tenku da otvori vatru na jednu kuću, a onda su dve granate ispaljene, a grupa civila, uglavnom žena i dece, izbegla iz kuće, a pukovnik je onda poslao pešadiju u selo. Zatim je rekao da je grupa ušla u *Rakovinu*, gde su videli MUP i PJP kako spaljuju kuće i pljačkaju. Tu se spominju izvodi 8225 do 8228 i 8230. Do vas nisu došli nikakvi navodi te vrste što se tiče Vojske Jugoslavije, je li tako?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, a koliko se sećam, ja sam pratio svedočenje generala Delića, da je on to argumentovano sve demantovao, čak i tog svedoka. Te navode, čak i tog svedoka. Ne znam da li ste mali prilike da proučite svedočenje generala Delića. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Jesam.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: . . . gde je on to demantovao.

SUDIJA ORIE: Za zapisnik, kako bismo izbegli da drugi ljudi sada traže brojeve, trebalo bi da bude 8230.

ADVOKAT EMMERSON: Da, 8320.

SUDIJA ORIE: Razlog što pitam jeste što naš transkript kaže da je to u tabulatoru 17.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: I to naprosto sada ide dalje, sve do 8290.

ADVOKAT EMMERSON: Da, časni Sud je u pravu.

SUDIJA ORIE: Znači, to tamo mogu da nađem.

ADVOKAT EMMERSON: To mora da je bila moja greška. To je 8320.

SUDIJA ORIE: Znači za zapisnik, ono gde ste vi možda rekli 8230, trebalo bi da bude 8320.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam časní Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo da vas pitam nešto više o 52. bataljonu vojne policije, posebno što se tiče njihovog raspoređivanja koje opisujete u paragrafu 22 svoje izjave. Da li vi znate ko je on bio major Janoš Celj?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi poznat.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Vi onda očigledno niste pratili iskaz koji je on dao u predmetu Milošević?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam pratio. Ja nisam sve pratio sva svedočenja u predmetu Milošević, to je bilo obimno i nisam pratio.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Major Celj je bio komandir čete koja se zvala 2. motorizovana četa. Možete li nam pomoći gde su oni bili raspoređeni?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Iz čijeg sastava? 2. četa, ali koja jedinica, koja brigada?

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U zapisniku se navodi 2. motorizovana četa, samo da vidim, 549.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodin Celj je svedočio u predmetu Milošević i rekao da je poručnik Rade Radojević bio komandant bataljona vojne policije u avgustu, na području koje je obezbeđivalo branu na rezervoaru jezera Radonjić/Radoniq. To je bilo u transkriptu Milošević, strana 47278. Da li ime Rade Radojević išta znači za vas?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: A, u tabulatoru 18, nalazi se zapisnik o pretresu. Da vidim da li se tu sećate, za dvojicu starešina iz 549. brigade, osuda je bila u septembru 2002. godine u vojnom sudu u Nišu, to je bio Zlatan Mančić i Rade Radojević, zbog ubistva dvoje albanskih civila u aprilu 1999. godine i, prema tom zapisu, Mančić je bio stariji starešina u borbenoj grupi 3, a Radojević je bio njegov podređeni. Da li se sećate bilo čega, vezano za ovu osudu?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znače šta, ja generalno mogu da odgovorim sledeće. Znači, ja sam od 1, sa generalom Vasiljevićem, od 1. do 6, do 7. juna 1999. godine bio na Kosovu. Tema je bila oko, između ostalog, oko ratnih zločina i ono što znam, da je oko 95 otkrivenih slučajeva, gde su postojale osnovane sumnje, osnovana sumnja da su počinjeni ratni zločini, oni su bili u nekom stepenu procesuiranja. Verovatno da su se i ova gospoda nalazila u tom nekom procesu. Sad ako vi mene pitate, sada tu pojedinačno itd, to je veoma teško da vam ja odgovorim. Ali, . . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Ono što mene zanima jeste sledeće: Čini se da je gospodin Radojević jedan od tih koji su bili osuđeni za to ubistvo civila Albanaca, komandovao bataljonom vojne policije na području jezera Radonjić/Radoniq u avgustu 1998. Zato to mene zanima.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Mislim, ništa ne oponiram, ali znam da je principijelno ovo što sam rekao. Svi koji su otkriveni tada, oni su bili u nekoj fazi postupka. Znači, nikome nije oprašteno.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. A vi se, konkretno, ne sećate nikakve povezanosti između krivičnog gonjenja ratnih zločina i onih koji su bili na čelu bataljona vojne policije, odnosno komandanata koji su se nalazili locirani na području jezera Radonjić/Radoniq u avgustu 1998. godine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ovo, konkretno se ne sećam, ali, znači, otkriveno je da su počinili ratni zločin, podneta krivična prijava, uhapšeni i procesuirani. I ovo što vi kažete, Radojević je kažnjen, bilo je i drugih slučajeva, iz drugih jedinica, na primer, potpukovnik Stojić iz 37. brigade, koji je isto sa grupom vojnika zbog zločina procesuiran, kažnjeni su. Vlado Zmajević sa 7 dobrovoljaca iz 175. brigade, on je 20 godina dobio zatvora, a oni su dobili 5, 6 godina itd. Znači, sve je procesuirano što je bilo otkriveno i to je veoma bitno. Znači, nikome. . .

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Oprostite.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ali, konkretno, ovoga se ne sećam. Pitanje je bilo da li se sećam.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da, to je bilo pitanje, a mene ne zanimaju drugi slučajevi, već naprosto ovih komandanata koji su bili stacionirani na području jezera Radonjić/Radoniq.

SUDIJA ORIE: Gledam sada na sat. Treba da imamo pauzu, ali prvo moramo da zamolimo svedoka da napusti sudnicu, nakon čega ćemo imati pauzu. I, isto tako ću se raspitati koliko je kome vremena još potrebno, a možda ću doneti i. . .

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Koliko vam je vremena još potrebno?

ADVOKAT EMMERSON: Oko 15 minuta.

SUDIJA ORIE: Ne, više od 15 minuta. Gospodin Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja ću biti izuzetno kratak. Mislim da imam samo jedno područje, eventualno dva i ne bi trebalo da bude više od 10 minuta. Možda, da budemo sigurni, da kažemo 15 minuta, ali to je apsolutni maksimum.

SUDIJA ORIE: Znači, ukupno 30. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Ne planiram da postavljam ikakva pitanja ovom svedoku.

SUDIJA ORIE: Znači, pola sata. Gospodine Re, u ovom trenutku, kako izgleda vaša procena, koliko će vam vremena trebati?

TUŽILAC RE: Koliko vremena ostaje?

SUDIJA ORIE: Ja bih pre vas pitao, koliko je vremena vama potrebno, onda ćemo da vidimo da li ostaje vremena, zato što postoje još neka druga pitanja koja treba rešiti.

TUŽILAC RE: Mislim 5 do 10 minuta, ne više.

SUDIJA ORIE: Znači, ostaje nam dovoljno vremena da pročitamo dve odluke. Prva odluka je odluka o zahtevu za svedočenje putem video linka. To je odluka na zahtev Tužilaštva, koji je podnet 19. oktobra 2007.godine, da se svedok sasluša putem video linka, sa lokacije na nekom mestu u bivšoj Jugoslaviji. Neću navesti ime svedoka u slučaju da se u budućnosti pojavi zahtev za zaštitne mere. Za svedoka se kaže da ima ozbiljne zdravstvene probleme i da bi putovanje u Hag bilo nepotreban teret. Tužilaštvo traži da svedok svedoči negde oko 31. oktobra 2007.godine. To je relativno kratko vreme, ali Sekretarijat očigledno može da izađe u susret tom zahtevu, ukoliko se odluka donese danas. Zbog toga je Pretresno veće juče zatražilo od Odbrane da usmeno odgovori. Odbrana je dala svoj odgovor istoga dana, obavestivši da se ne protivi tom zahtevu. Svedok u pitanju je dobio *subpoenu* i zbog toga pitanje njegovog značaja, kao svedoka, je već razrešeno. Ostaje pitanje njegovog zdravstvenog stanja i Pretresno veće je videlo nedavni lekarski izveštaj u kome se navodi da pati od visokog krvnog pritiska, kao i od problema sa kičmom, koji izazivaju glavobolju i vrtoglavicu i tu se navodi, u celom medicinskom dokumentu problemi te vrste. Pretresno veće veruje da svedočenje ovog svedoka putem video linka jeste opravdano, u ovom slučaju, i zbog toga tražimo od sekretara da učini potrebne pripreme. Ovim je zaključena odluka Pretresnog veća po zahtevu Tužilaštva. A, sada je odluka vezana za dokazne predmete koji će se uvesti preko svedoka Croslanda. Pretresno veće je pod pečatom privremeno uvrstilo u spis veći broj dokumenata koji su bili uvršteni u spis u predmetu Limaj, a u ovom predmetu Tužilaštvo ih je uvelo preko svedoka Croslanda. Relevantni dokumenti uz svedočenje gospodina Croslanda u predmetu Limaj, već su uvršteni u ovom predmetu 19. aprila 2007. kao dokazni predmet P69. Postoji 41 dokument ukupno. Uprkos tome što nema prigovora Odbrane na njihovo usvajanje, Pretresno veće je želelo da prouči dokumente koje je dobilo nedugo pre svedočenja gospodina Croslanda, kako bi moglo da dođe do konačne odluke o njihovom usvajanju. Nakon što bude pregledalo dokumente, Pretresno veće će obavestiti strane da li bi i jedan od tih dokumenata bio neprihvatljiv. Za referencu pogledati strane transkripta 4750 do 4753. Pregledavši dokumente Pretresno veće je našlo da je 5 od ovih 41 dokaznih predmeta već bilo uvršteno u spis od strane Odbrane. To su dokazni predmeti D76, 78, 81, 84 i 87. Naravno, svi su sa slovom D, a to su tabulatori 38, 39, 43, 46 i 34 u registratoru dokaznih predmeta u predmetu Limaj, koje je dobilo Pretresno veće, kao i Odbrana od strane Tužilaštva. Iza tabulatora 15, u tom registratoru, koji nije dobio broj za potrebe identifikacije, označen je kao D110, to nam ostavlja 36 dokumenata za potrebe identifikacije iz predmeta Limaj. D110 su predložili na usvajanje i Odbrana i Tužilaštvo, a 35 dokumenata je predložio Tužilaštvo, kao dokumenti pod oznakom MFI P819 do P853. Međutim, iz tih dokumenata, MFI P822 je identičan dokumentu MFI D107 a MFI P824 je identičan dokumentu MFI D108. Pošto su duplikati, odlučujemo da izbrišemo MFI D107 i D108 iz spisa. U odnosu na stav Pravila bis (D), koji više ne postoji, barem ne onako kako je pre stajalo, Pretresno veće u predmetu Naletilić i Martinović je došlo do zaključka da „dokazni predmeti koji prate transkripte predstavljaju nerazdvojan deo svedočenja i mogu da se uvrste zajedno sa transkriptima“. To je kraj citata. To je u paragrafu 8 Odluke vezano za

obaveštenje Tužilaštva o nameri da se ponude transkripti po Pravilu 92 bis koji su podneti 9. jula 2001. godine. Mi smo saglasni sa ovim zaključkom i smatramo da 36 dokumenata o kojima je ovde reč, da su oni tako tesno povezani sa transkriptom iz iskaza gospodina Croslanda u predmetu Limaj, da oni sačinjavaju jedan nerazdvojni dokazni materijal. Kao takvi oni i dalje treba da budu sastavni deo spisa u ovom predmetu i zbog toga se pod pečatom, a bez bilo kakvih daljih odredbi usvajaju u spis. Pošto smo doneli ovakvu odluku, Pretresno veće podseća da je od Tužilaštva dobilo obaveštenje u vezi sa dokaznim predmetima iz predmeta Limaj. Naime, britanska vlada je Tužilaštvu obezbedila, prema Pravilu 70, tzv. poverljive dokumente. Međutim, moguće je da nisu svi dokazni predmeti iz predmeta Limaj obezbeđeni Tužilaštvu prema Pravilu 70, pošto neki od njih nisu poverljivi dokumenti, već je reč o dokumentima koji su u originalu na BHS-u. To su dokazni predmet P833, P838, P840, P841, P842, P844, P848. Zbog toga, mi pozivamo Tužilaštvo da nas, u roku od nedelju dana, počev od danas, obavesti da li ovih 7 dokaznih predmeta mogu da budu dostupni javnosti ili treba da ostanu pod pečatom. Najzad, Pretresno veće podseća da je Odbrana predložila na usvajanje još 6 dokumenata preko pukovnika Croslanda. Oni su označeni u svrhu identifikacije, ali nisu usvojeni u spis. Dva od ovih dokumenata su fotografije, označene u svrhu identifikacije brojevima D111 i D112, dva dokumenta su karte. To su D36 i D106, a dva dokumenta su srpski vojni dokumenti, označeni u svrhu identifikacije brojevima D88 i D109. Dana 25. septembra 2007. godine, pravni pomoćnici Pretresnog veća su obavešteni od strane Tužilaštva da nema prigovora na usvajanje u spis ovih dokumenata. Kada je reč o dokumentu D88, Pretresno veće skreće pažnju na to da je ovaj dokument gotovo istovetan kao i dokazni predmet D34. Gospodin Emmerson je 24. maja 2007. godine u sudnici obavestio Pretresno veće da su se strane saglasile da ovim dokumentima treba dodeliti različite brojeve, kao i to da će se strane pobrinuti za to da prevodi ova dokumenta budu povezani. Ovaj komentar se nalazi u transkriptu stranice 4752 i 4753. Dva srpska vojna dokumenta upućuju na aktivnosti srpskih vojnih snaga krajem maja 1998. godine. Što se tiče dve fotografije, one prikazuju srpsku jedinicu na brdu, mada nepoznatog datuma. Dokument D36 je karta koju je gospodin Crosland označio u sudnici, a D106 je srpska vojna karta iz 1998. godine. Na njoj se prikazuje područje koje je relevantno za ovaj predmet. Pretresno veće smatra da su ovi dokumenti relevantni, jer oni pružaju informacije u vezi sa tim kako su se odigravali događaji koji se pominju u Optužnici, naročito kada je reč o oružanom sukobu. zbog toga mi usvajamo u spis ovih 6 dokumenata i upućujemo zahtev Tužilaštvu da u sistemu elektronske sudnice zabeleži da su dokazni predmeti D34 i D88 gotovo istovetni. Ovim se zaključuje odluka Pretresnog veća o ovom pitanju. Idemo na pauzu do 1 sat. Zatim, Pretresno veće želi da se veoma strogo pridržavamo onih procena vremena koje smo izneli, jer bi nam to možda ostavilo ograničeno vreme i za neka druga pitanja. Nastavljamo tačno u 1 sat.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pošto sam najavio da ćemo biti strogi sa vremenom, počinjemo. Gospodine Emmerson izvolite.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Gospodine Gajiću, poslednji tabulator u vezi sa kojim bih želeo da vam postavim pitanja jeste 19. i postaviću vam tu neka pitanja u vezi sa dokaznim predmetom D146.E sad, kako bismo mogli da se snađemo u vezi sa ovim

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

dokumentom, gospodine Gajiću, ovo je beleška istražitelja o razgovoru sa čovekom koji se zove Ersad Čolović, a zabeleženo da je on 18. marta 1998. godine pozvan u vojsku, a 18. juna 1998. godine, dodeljen 459. brigadi, a u pitanju je 1. motorizovani vod, stacioniran u Đakovici/Gjakovë, a pod komandom potporučnika Radeta Radojevića koji je bio komandir voda. To je gospodin o kojem smo govorili u onoj osudi, a komandir čete je bio onaj gospodin koga sam pomenuo u vezi sa predmetom Milošević, to je Janoš Celj. Molim vas samo za trenutak strpljenja. Molio bih da pogledamo stranicu 5, u kojoj se navode ove pojedinosti, samo da to potvrdimo, a onda stranicu 11, gde je sadržana samo suština izveštaja. Ova čovek je rekao u kancelariji Tužilaštva da je bio sastavni deo odreda pod komandom Radojevića i bio je razmešten u području Radonjičkog/Radoniq jezera, do kraja avgusta meseca, a učestvovao je u napadima na niz sela u ovom području, a naročito se opisuje napad u avgustu 1998. godine na ono što se ovde opisuje kao selo *Gornji Bric*, ali očigledno je da je reč zapravo o *Gornjem Bitešu* i napad se opisuje ovako, gledam otprilike sredinu stranice: „Većina ljudi koji su ubijeni, ubijeni su u svojim dvorištima, dok su pokušavali da beže. Koristili smo se protivtenkovskim, protivoklopnim bacačima, njima smo gađali kuće što je pobilo veliki broj ljudi. Naređenje je postojalo da se ljudi ubijaju u dvorištima ili ispred kuća. Nisu svi pobijeni. U jednoj grupi dobili smo naređenje da pobijemo sve, pa bismo sve i pobili, a kada je reč o nekoj drugoj grupi dobili smo naređenje da ne ubijamo, pa bismo ih pustili. Major je izdavao ova naređenja, a ponekad i potporučnik, uglavnom major. Najveća grupa ljudi koji su ubijeni, a za koje je meni poznato je bila grupa od 10 lica, žena i dece. Ovo se dogodilo u *Donjem Bricu*, to je bilo u avgustu, ušli smo u selo, dobili smo naređenja, pronašli smo grupu i dobili smo naređenje da ih ubijemo, pa smo to i učinili. “ A nešto niže ljudi se opisuju kao žene u 30-tim i 40-tim godinama, muškarci 50-ih godina, dvoje dece od oko 12 ili 13 godina i kaže se: „Niko nije preživeo, svi su izginuli, svi su likvidirani, ubila su ih dva odreda, koja su dobila naređenja da ih ubiju, a jedan od tih odreda je bio moj. “ I nešto niže, on kaže, da su oni vojnici, koji su bili sa njim, ostali u području tokom te noći. „Sledećeg jutra leševi su nestali. Dakle, sledećeg jutra više nije bilo mrtvih tela, njih je pokupila milicija“. Da li je to vama poznato, učestvovanje Vojske Jugoslavije u vojnim aktivnostima u *Gornjem Bitešu* tokom avgusta?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao da mi ovaj slučaj nije poznat. Pitali ste me, a on je, ako se to zaista tako desilo, slučaj je procesuiran i to ste isto naveli. Dakle, sve ove starešine su uhapšene i sproveden je proces. A ovo mi nije, nije mi poznat ovaj slučaj uopšte. Nije mi poznat. I ovo je izjava jednog svedoka. Ovo je izjava jednog svedoka. Ne znam ima li nekih drugih izjava koje ovo potvrđuju.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da bismo sprečili svaki nesporazum, ovo nije onaj isti incident zbog kojeg je krivično gonjen gospodin Radojević.

SUDIJA ORIE: Da, ali vi ste gospodine Emmerson pitali da li je svedoku poznato da je Vojska Jugoslavija učestvovala u vojnim aktivnostima na ovom mestu u avgustu. Dakle, nije potrebno, svedoče, da vi kažete da je u pitanju izjava samo jednog svedoka. Ukoliko postoji izjava samo jednog svedoka, Pretresno veće to već i samo zna. Ako ima više izjava, možda vi to ne znate. Međutim, vaš odgovor je ipak bio jasan. Možete da nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam časní Sude.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: Da li ste dobili bilo kakve izveštaje o operacijama u *Gornjem Bitešu* ili okolnim selima tokom avgusta meseca? Da li ste vi lično dobili takve izveštaje?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nisam dobio lično te izveštaje i prvi put sam sada čuo ovo što ste vi pročitali, lično ja.

ADVOKAT EMMERSON – PITANJE: U redu. Hvala vam. To su bila sva moja pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine Emmerson. Gospodine Gajiću, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Guy-Smith.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. Pre nego što branilac Guy-Smith produži, tabulator 17, transkript svedoka K32, ovaj dokument još uvek nije označen u svrhu identifikacije, to je dokument Odbrane 1D67-006.

SUDIJA ORIE: Molim da se dodeli broj.

sekretar: Časni Sude to će biti D188.

ADVOKAT EMMERSON: A kada je reč o tabulatoru 18, tu je reč o osudi gospodina Radojevića, dokument Odbrane 1D67-007.

SUDIJA ORIE: Koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, označen u svrhu identifikacije kao D189.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine sekretare. Pozvao bih strane da provere šta je neophodno kako bismo stekli predstavu o kontekstu, a šta nije potrebno, jer dokumenti 18 i dokument 19 su dugački dokumenti. Možda bi njihova veličina mogla da se smanji, ukoliko bi se izbacile manje relevantne stvari. Naravno, to može da se uradi i docnije. Gospodine Guy-Smith, izvolite, imate reč.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodin Guy-Smith zastupa gospodina Balaja i sada će vas on unakrsno ispitivati, gospodine Gajiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vi ste u svom iskazu, nešto ranije, pomenuli da je oko 29. jula bilo, ono što sam ja shvatio kao operacija koju ste vi nazvali *Grom 3*. Moje pitanje za vas glasi ovako: Da li je 1998. godine došlo do operacije koja je bila poznata pod nazivom *Grom*, i da li je to operacija u kojoj je učestvovala Vojska Jugoslavije?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da, znači, to je bila operacija u kojoj je učestvovala Vojska Jugoslavije na osnovu direktive Vrhovnog saveta odbrane.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A, operacijama pod nazivom *Grom*, o kojoj sada razgovaramo, je operacija koja je počela u julu mesecu, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: To je ta ista operacija samo je nosila šifru *Grom 3*.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pre jula meseca, pretpostavljam da nije došlo do sprovođenja u delo operacije *Grom* unutar Vojske Jugoslavije, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, znači, do toga vremena nosilac akcija protiv OVK je bio MUP, a Vojska je sadejstvovala.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada kažete da je MUP sprovodio sve aktivnosti protiv terorista u sadejstvu sa Vojskom Jugoslavije, da li su oni delovali prema istom planu, da li je to bila operacija *Grom* ili je ta operacija imala neki drugi naziv?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije bila, postojao je jedan plan, inače, plan borbi protiv terorističkih snaga, ali nije nosila naziv ovakve jedne operacije, kao što je bio *Grom 3*. Znači, postojao je plan, ništa nije rađeno van plana.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Samo da bude sasvim jasno. Pre jula meseca, sve operacije koje su sprovedene jesu operacije koje je pokretao MUP, one nisu nosile neki poseban naziv, a delovale su u sadejstvu sa Vojskom Jugoslavije. Posle jula meseca došlo je do operacije *Grom*. Da li sam dobro shvatio?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Dobro ste shvatili i, mada je, znači, i pre jula meseca, ponavljam ponovo, znači, postojao plan. Uvek postoji plan kad se snage angažuju, a posebno kad se angažuju raznovrsne snage, ovde Vojska i MUP, a posebno je bila ova operacija *Grom 3*, koja je u julu i avgustu i negde u septembru završena.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ali, pre tog vremenskog perioda, nije bilo operacija u kojoj je učestvovao MUP, a koja bi se zvala operacija *Grom*?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se. Nije se izvala tako.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Nešto ranije vam je postavljeno pitanje, da li je bilo jedinica Specijalne policije u području Dečana/Dečan 1998. godine i mislim da ste odgovorili da je nekih bilo, ali niste mogli da setite pojedinosti. Pitam se, da li ste ikada čuli za policijsku jedinicu koja se zove *Munja*, koja je operisala u ovom području 1998. godine?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Pod takvim nazivom nije mi poznato.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikada čuli za osobu koja se zvala Nebojša Minić, a mislim da mu je nadimak bio *Mrtvi*, koji je delovao u ovom području tokom 1998. godine? Kada kažem u ovom području, govorim, naravno, o području Dečana/Dečan?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikada čuli za osobu po imenu Vitomir Salipur, koji je bio pripadnik neke policijske jedinice ili specijalne jedinice, koja je delovala u to vreme?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. I još jedno ime. Možda ja pogrešno izgovaram i ukoliko je to slučaj izvinjavam se. Piše se Srdan Perović, a verujem da je on bio

zamenik komandira čete, verovatno u nekom delu MUP-a, a nisam siguran tačno u kom. Da li vas ovo ime na nešto asocira?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ja znam ime Srđana Perovića, koji je bio kapetan, ako se to odnosi na toga, izvinjavam se unapred. Znači, Srđan Perović koji je bio kapetan policije, koji je bio zarobljen od OVK, on je posle ubijen i ima patološki nalaz. . .

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. U redu.

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ako je to taj.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Želeo bih da vidite možete li da nam pomognete, kada je reč o jednom konkretnom dokumentu. S obzirom na neke odgovore koje ste već dali, možda možete nešto da nam razjasnite. Molio bih da se predoči D162, dokument označen u svrhu identifikacije. Nadam se da ćete moći da nam pomognete, kada je reč o jednom delu. Koliko ja shvatam datum dokumenta je 24. juni 1998. godine, zar ne?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: To je neko vreme pre meseca jula, dakle oko mesec dana pre 29. jula. U predmetu piše: „Izveštaj o preduzetim merama i radnjama na zaštiti oštećene i napuštene imovine i o zakonitosti u postupanju policije u vezi sa akcijom *Grom*, za period od 29. maja 1998. do 20. juna 1998“. Koliko ja shvatam ovaj dokument, i tu bih želeo da mi vi pomognete, naročito s obzirom na odgovore koje ste nam maločas pružili, u ovom dokumentu se vidi da je policija učestvovala u operaciji *Grom* početkom maja do pred kraj meseca juna, dakle, otprilike mesec dana pre nego što ste nam vi rekli da je počela sama operacija Vojske Jugoslavije. Možete li da nam pomognete u vezi sa tim, molim?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, mogu da pomognem. Verovatno su oni, znači, *Grom*, naziv *Grom*, to je bio inače generalni plan za Kosovo i Metohiju, vezano za razrešavanje problema na Kosovu i Metohiji, i verovatno su ove, da kažem kolege iz MUP-a to znale i onda su uzele taj, uzele su taj naziv da bi imali neko pokriće. Ali, što se tiče Vojske, na nivou Vojske, vezano za konkretno izvođenje operacija, do ovog plana *Grom 3* nisu izvođene operacije pod nazivom *Grom*. A ovo je Policija, verovatno znajući da postoji *Grom*, oni su taj naziv preuzeli i krstili sa tim imenom *Grom* i odnosi se na angažovanje Policije. Znači, ovde nema Vojske, ovo je izveštaj MUP-u Republike Srbije.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Znači, koliko ja mogu da zaključim, na osnovu ovog dokumenta, bilo kakve aktivnosti, pod nazivom operacija *Grom*, u periodu od 25. maja do kraja juna meseca, bile su operacije koje je isključivo vodio MUP i nisu imale nikakve veze sa Vojskom Jugoslavije. Da li tako glasi vaš iskaz?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Vojska Jugoslavije je u ovom periodu sadejstvovala, znači pomagala je MUP-u, a oni su ove sve svoje akcije krstili, podvodili pod operaciju *Grom*, a Vojska je sadejstvovala. Znači, i u tom periodu pružala podršku operacijama MUP-a i akcijama MUP-a.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vi ste upotrebili reč „verovatno“, u više navrata kada ste objašnjavali zašto ovaj dokument nosi naslov operacija *Grom*. Pretpostavljam da nikada niste dobili nikakve konkretne informacije, s obzirom na položaj koji ste zauzimali, da MUP deluje u okviru operacije *Grom* tokom ovog vremenskog perioda ili nekog drugog perioda pre jula, 29. jula 1998. godine. Je li to tačno?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I nemate nikakvu dokumentaciju, nikada niste videli dokumentaciju u vezi sa tim? Prvi put vidite nešto što upućuje na to da je MUP delovao prema planu *Grom*?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, pod ovim nazivom da. A, inače, izveštaje smo dobili, jer smo dobijali izveštaje, znači linijom izveštavanja komandovanja, koje je, kako sam rekao, Vojska je podržavala i sadejstvovala MUP-u u svim akcijama koje su izvođene. Ali, od MUP-a nismo pod ovim nazivom dobijali ni jedan dokument.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Guy-Smith. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Još uvek nemam pitanja.

SUDIJA ORIE: Nemate pitanja. Gospodine Re, da li imate dodatnih pitanja za svedoka.

TUŽILAC RE: Da, imam nekoliko pitanja. Hvala časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE. TUŽILAC RE

TUŽILAC RE – PITANJE: Ima nekoliko stvari. Gospodine Gajiću. Gospodin Emmerson vam je postavio nekoliko pitanja, uglavnom na strani 31. transkripta, vezano za pukovnika Croslanda i njegovo gledište o broju boraca, odnosno onih boraca koji su sačinjavali jezgro tokom 1998. na Kosovu i vi ste izrazili mišljenje različito od njegovog. Da dalje razjasnimo ono što ste vi rekli. Možete li da kažete Pretresnom veću, kakve ste vi informacije imali i kojima ste imali pristup u to vreme, a kojima pukovnik Crosland nije imao pristup, koji su vam omogućile da formirate drugačije mišljenje?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Znači, mi smo imali informacije sa terena, iz daleko više izvora nego što je to imao gospodin Crosland, za kojeg sam ja rekao da ga veoma uvažavam, lično ga i znam. Bio je zaista sposoban vojni izaslanik. Znači, to su informacije koje su dolazile linijom komandovanja, dalje informacije koje su dolazile linijom specijalnih službi, znači, i vojne kontraobaveštajne službe, Službe državne bezbednosti, MUP-a, dalje, informacije koje su dolazile primenom elektronskog izviđanja, informacije koje su dolazile preko izviđačkih organa Vojske Jugoslavije i informacije koje su dolazile od pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova koje smo mi zarobili. Od toga, dosta je bilo tih lica koje smo mi kroz istragu, oni su nama detaljno govorili, što se kaže u glavu, po selima, koliko se nalazi, koliko je naoružano, koliko je uključeno u određene formacije, koliko nije uključeno, koliko imaju oružja kod kuće itd. I dalje, granične jedinice Vojske Jugoslavije, veliki broj pripadnika OVK je zarobilo i prema svima njima smo mi primenjivali mere istrage i oni su nama ljudi sve to otvoreno ispričali, šta se to dešava u Albaniji, u tim centrima i šta se to dešava po selima itd, itd. Znači, to su bile raznovrsne informacije koje smo mi ukrštali i onda smo dolazili do dosta pouzdanih podataka.

TUŽILAC RE – PITANJE: Zbog čega kažete da su pouzdani? Rekli ste dosta pouzdani, zbog čega?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Pa, zato što su iz više izvora, a, normalno kada imate jedan izvor onda, ili dva izvora, to je manja verovatnoća i zahteva veću rezervu, nego kad

imate 5 ili 6 različitih izvora. Tu je daleko veća verovatnoća, mada nikada nismo, mi smo uvek govorili oko, znači, nikada nismo tvrdili, e sad ima tačno 3.000. Kažemo oko 3.000. Znati, tu, i mi smo bili tu oprezni.

TUŽILAC RE – PITANJE: Gospodin Emmerson vas je takođe pitao za onu ocenu o 200 ljudi koji su danju mirni zemljoradnici, a vojnici OVK tokom noći. To je bilo na strani 37, u odnosu na dokument MFI 1442. Vi ste odgovorili gospodinu Emmersonu da je to „taktika koju su koristili, i da su bili vrlo uspešni u tome“, kraj citata. Na osnovu onoga što ste vi videli, primetili, čuli, kakva je vaša ocena i zbog čega vi kažete da su oni bili uspešni u primeni tih taktika?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Prvo da kažem, i to sam i tada rekao, i vi, vidim da ste upotreбили taj izraz, u okviru ovih 200, znači, a ja sam rekao da tu, da su ovih 200 koji su organizovani u određene formacije, grupe itd. A ovi što su. . .

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Gospodine Re, ovo pitanje je bilo o zemljoradnicima danju, vojnicima noću, i da ih je bilo preko tih 200, a isto tako to može da bude nekakav ključ o ocenama pukovnika Croslanda. On je govorio o jezgru OVK, a njih treba razlikovati od onih koji su sudjelovali u aktivnostima, iako ne celo vreme. Ali, svedok vas je tu ispravio kako treba. Jer, u ovom pitanju koje je usledilo, konfuzija koja je nastala, je razrešena.

TUŽILAC RE: Ali ja nisam to pitao. Pitao sam . . .

SUDIJA ORIE: Da. Ali, vi ste postavili to pitanje i svedok je komentarisao, ispravio vas. Vaše je pitanje počelo time što ste rekli, samo da nađem u transkriptu, trenutak. „Gospodin Emmerson vas je pitao za procenu od 200 ljudi koji su angažovani kao miroljubivi zemljoradnici danju, a vojnici OVK noću“. U stvari, to je bilo iznad onog broja onih koji su, kako ja smatram, intenzivnije bili angažovani kao pripadnici OVK. Odgovor je u početku bio nejasan, ali je onda razjašnjen, kroz pitanja nakon toga. A svedok sada želi da ispravi način na koji ste vi prikazali njegov iskaz, koji, u stvari, nije bio tačno predstavljen. No, molim vas da nastavite. Gospodine Gajiću, ovo smo sada u potpunosti shvatili. Gospodine Re bi želeo da zna šta ste vi mislili kada ste rekli da je ta taktika koju su koristili, bila uspešna. To je bilo pitanje, to je bio fokus ovog pitanja.

SVEDOK GAJIĆ: Shvatio sam. Pa, bila je uspešna, nama je trebalo vremena da uđemo u taj problem, te taktike koju nismo u početku bili otkrili, jer smo se bili oslonili samo na praćenje aktivnosti, organizovanih, čvršće organizovanih grupa, pripadnika OVK i onda smo, s obzirom da smo zarobili jedan broj tih, navodno zemljoradnika, u stvari, oni jesu bili zemljoradnici ili radili su kućne poslove u toku dana, noću su izvodili akcije i onda su nam oni to ispričali i objasnili. I to je bila, to je malte ne, bilo na celom Kosovu, to je bila jedna taktika koja je bila generalna i oni su dosta akcija izvodili noću, za koje mi u početku nismo mogli da odgonetnemo o čemu se radi i sa tog aspekta sam rekao da su oni to primenjivali uspešno, jer su dosta, dosta su to maskirali uspešno, a to je bilo, a iz tih struktura kasnije su regrutovani, da kažem, aktivni pripadnici koji su uključeni u čvrste formacije i to im je bila baza. Oni su bili pod jurisdikcijom seoskih, lokalnih, štabova, evidentirani propisno itd, itd, ali su dosta vešto maskirani bili u toj početnoj fazi.

TUŽILAC RE: Mislim da sam ovim završio svoje glavnog ispitivanje. Samo vezano za dokument D187, koji se odnosi na 8. avgust 1998. Gospodin Emmerson je pitao za

obelodanjivanje ovog dokumenta. On ima dva dela, dva broja ERN K02288027 i U0158196 do 7. Prvi ovaj sa oznakom K, izgleda da smo obelodanili na EDS-u, bilo u aprilu ili novembru, kao deo obelodanjivanja po Pravilu 68, a drugi je obelodanjen kao prevod i to 30. marta 2007. Čini se da je original, taj isti dokument sa različitim ERN brojem bio od 28. juna 2007. vezano za to što svedok kaže da ga je video kad se pripremao da napravi nacrt svoje izjave za Tužilaštvo. U ovom postupku mi nemamo nikakvog razloga da se ne složimo sa svedokom kada on kaže da je to video kao deo dokumenata koji su se tamo nalazili. Mi smo mu pokazali naređenja 549. divizije i tražili da izabere one o kojima može da komentariše i nemam nikakvog razloga da se ne složim sa njim.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ovim se pokreće ono prastaro pitanje priprema i beleški sa pripremnih sastanaka i o tome da li Tužilaštvo navodi kada se pripremi sastanak održava, izvinite susedine Re.

TUŽILAC RE: To uopšte nije u pitanju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Treba se pozabaviti svedočenjem u to vreme i svedokom, u vreme kada svedok dolazi da svedoči.

SUDIJA ORIE: Da. Međutim, u isto vreme pitam se da li ovu diskusiju treba voditi sada u prisustvu gospodina Gajića. Gospodine Gajiću, ovim je završeno vaše svedočenje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Oprostite, imam još jedno pitanje, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Imamo još jedno pitanje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Verovatno nekoliko.

SUDIJA ORIE: U redu, izvolite.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Ja ću to brzo obaviti. Rekli ste da ste dobili informacije obaveštajne službe MUP-a i moje je pitanje: Jeste li dobili informacije od bilo kojeg od sledećih ljudi, Dragana Jasovića, Momčila Sparavala i Darka Amanovića? Da li ste dobili ikakve informacije vezano za ono što je JSO, odnosno Jedinice za specijalne operacije radile na terenu, kako biste vi mogli da odredite kako najbolje da vršite koordinaciju sa MUP-om?

SVEDOK GAJIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Guy-Smith.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Gajiću, pošto Pretresno veće nema pitanja za vas, želeo bih vam zahvalim što ste došli u Hag i odgovorili na sva pitanja koja su vam postavile strane u postupku i Pretresno veće. Želim vam srećan put kući.

SVEDOK GAJIĆ: Hvala. Sve najbolje.

SUDIJA ORIE: Molim poslužitelja da isprati svedoka iz sudnice. Pošto nam je ostalo još nešto vremena, želeo bih da kratko prođemo kroz spisak dokaznih predmeta koji su uvršteni preko ovog svedoka, a to su uglavnom oni aneksi. Kao prvo, da li postoji neki opšti prigovor o nizu dokumenata? Gospodin Emmerson, odrično maše glavom, isto tako gospodin Guy-Smith i Harvey, tako da to možemo da prođemo dosta brzo. Kao prvo, izjava po Pravilu 92 ter već je uvrštena u spis, kao P1138. Zatim imamo spisak raznih P brojeva, koji su označeni kao P1139 pa do broja i zaključno sa brojem P1172. Ja sam spomenuo prvi, kao dodatak 1, a zadnji kao dodatak 38. No, međutim, želeo bih da ukažem na nekoliko tih priloga, koji nisu pokriveni ovim brojevima koje sam upravo naveo. To je broj 18, koji je već označen za identifikaciju kao P1022. Broj 20, koji je već označen za potrebe identifikacije kao D109. Broj 24 sa tog spiska, priloženi dokumenti uz izjavu po Pravilu 92 ter, već je označen za potrebe identifikacije kao P1033. Broj 28 već je označen za identifikaciju kao P1107. Hteo bih da čujem od Odbrane, ima li ikakvih prigovora protiv tih brojeva koje sam spomenuo, kao niza brojeva poređanih po redu, uključujući i one dokumente koji su već označeni za potrebe identifikacije, a koje sam konkretno spomenuo? Ima li ikakvih prigovora?

ADVOKAT EMMERSON: Ne.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Re, pitam vas, vezano za D109, a to je broj 20 na vašem spisku. Zaključujem da je to dokazni predmet Odbrane, ali pošto ste ga vi priložili uz ovu izjavu 92 ter, zaključujem da nema prigovora protiv uvrštavanja ovoga dokumenta, koji je uvela Odbrana.

TUŽILAC RE: Ne.

SUDIJA ORIE: Dakle, ovi se dokazni predmeti uvrštavaju u spis, a sada prelazim na tri dokazna predmeta, koja su uvedena od strane Odbrane. To su D187, D188 i D189. Ima li prigovora gospodine Re? To su brojevi 16, 17 i 18 u belom registratoru.

TUŽILAC RE: Da li je 17 . . . ?

SUDIJA ORIE: 17 je izvadak iz svedočenja svedoka K32, a datum je 17.juli.

TUŽILAC RE: Odbrana nije podnela zahtev po Pravilu 92 bis da se to uvrsti.

SUDIJA ORIE: Ne, ja mislim da za te potrebe treba da imamo kopiju na papiru na dva jezika, tako barem ja shvatam, a usvajanje se ne traži, po Pravilu 92, da vidim koji je to, 92 bis. U svakom slučaju, to bi se prebacilo na 92 ter, jer je svedok bio prisutan u Sudu. Koliko sam ja shvatio, to je uglavnom bilo kao davanje izvora na neke citate koji su izneti pred svedoka i da se omogući Pretresnom veću da ima kontekst svedočenja, zato što je nekoliko

strana bilo između citata koji su navedeni. Da li sam to tačno shvatio? Ja sam, čini mi se, pozvao strane da vidimo da li se može smanjiti broj strana.

TUŽILAC RE: Tužilaštvo ne ulaže prigovor na kompletan transkript. Ovaj sumirani deo je dovoljan za potrebe da Pretresno veće razume to, jer bez obzira kakvi su navodi, oni su navedeni u tom sažetku pa nije potrebno da se čita stotinjak strana.

SUDIJA ORIE: Znači, vi ste zadovoljni sa sažetkom, odnosno smatrate da je sažetak adekvatan. Ako nije. . .

TUŽILAC RE: Pa, u svakom slučaju mogao je da bude napravljen neutralnije. Treba razumeti kontekst, nije samo pitanje toga šta je jedan svedok rekao.

SUDIJA ORIE: Imamo ograničeno vreme. Strane se pozivaju da nastave da diskutuju o tome u kojoj meri je uvrštavanje transkripta pod tabulatorom 17 potrebno i da li ima nekih prigovora. Što se tiče 187, to je tabulator 16 i 189, to je tabulator 18. Nema prigovora?

ADVOKAT EMMERSON: Ne.

SUDIJA ORIE: D187 i 189 se uvrštavaju u spis. Zatim bih prešao na jednu drugu temu, a to je sledeće. Dana 17. oktobra Tužilaštvo je podnelo zahtev da se uvrsti 7 dokumenata vezanih za svedoke na svoju listu dokaznih predmeta. U međuvremenu, Pretresno veće je obavešteno da se Odbrane Balaja i Brahimaja ne protive uvrštavanju ovih 7 dokumenata na spisak, ali nismo čuli branioca Haradinaja.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mogu, zatražiću od Pretresnog veća da ostavimo rezervu na svoj položaj. Postoji veći broj složenih pitanja vezano za odluku Tužilaštva da pozove svedoke koje su spomenuli ranije. Na poziv Pretresnog veća tražio sam neko razjašnjenje od Tužilaštva o tome kakva je bila. . .

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)(...)

ADVOKAT EMMERSON: . . . sam zatražio od gospodina Di Fazia, koji je ispitivao tog svedoka, da tačno kaže kako on predlaže da se vrši ispitivanje, zato što nema izjave svedoka, a situacija je dosta delikatna, zato što Tužilaštvo poziva svedoka, a smatra da delovi njegovog svedočenja nisu istina, barem prema onome što navode, pa je potrebna neko razjašnjenje vezano za to šta Tužilaštvo predlaže i šta očekuje da svedok kaže.

SUDIJA ORIE: Pitanje je samo da li da se to doda listi dokaznih predmeta ili ne. Ne radi se o uvrštavanju u spis ili neuvrštanju, samo to.

ADVOKAT EMMERSON: Da, razumem.

SUDIJA ORIE: Postoji mogućnost da se jedan od branilaca može protiviti, a da se dvojica ne protive. U ovom trenutku to nećemo u potpunosti istraživati, ali to znači da vas Pretresno veće poziva, što znači, da vi ostavljate mogućnost rezerve za sada. Ako se taj svedok pojavi, onda ćemo morati da znamo da li su ti dokumenti na spisku. Ja vidim neke probleme. . .

ADVOKAT EMMERSON: Samo razjašnjenje. Ja rezervišem svoj položaj vezano za indikaciju Tužilaštva o tome koje dokaze žele preko tog svedoka da dobiju.

SUDIJA ORIE: Onda pozivam strane da dalje prodiskutuju to pitanje i, isto tako, da obaveste Pretresno veće o konačnom stavu. Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude, kada je o ovome reč ja bih želeo da dodam da i ja želim da ostanem uzdržan dok ne dobijem ovo objašnjenje. Mislim da neće biti situacije gde je Odbrana u međusobnom sukobu.

SUDIJA ORIE: Ne, nisam ni mislio da je tako, ali je Pretresno veće postavilo pitanje da li ima prigovora, a dobilo je različite odgovore od različitih pripadnika Odbrane, pa pretpostavljam da za to postoje dobri razlozi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Samo da sve bude jasno. Kada je reč o razlozima koje Tužilaštvo navodi da se to doda na spisak dodatnih predmeta, mada smatram da tu nisu baš izložili jaku argumentaciju, ja sam zauzeo stav da ne ulažemo prigovor da se dodaju na spisak dokaznih predmeta. Međutim, to ne znači da ja smatram da je primereno da se ovaj svedok pozove da da iskaz.

SUDIJA ORIE: Razumem. To što niste uložili prigovor na dodavanje dokaznog predmeta na spisak, ne znači da nećete uložiti prigovor na svedočenje ovog svedoka.

ADVOKAT EMMERSON: Samo još nešto. Ukoliko se usvoji transkript za K32, onda treba da se usvoji u spis pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Da. To je jasno. Hvala vam što ste nam na to skrenuli pažnju. Najzad, želeo bih da uputim, a to neće potrajati više od dva minuta, želeo bih da uputim poziv stranama, a to je poziv da iznesu argumentaciju kada je reč o ponovnom pozivanju svedoka 55. Pretresno veće će se sada pozabaviti ovim pitanjem, koje je povezano sa prekidom iskaza svedoka 55. Strane se bez sumnje sećaju da je 13. septembra 2007.godine Pretresno veće donelo odluku da ne produži sa iskazom svedoka, što bi pravovremeno obrazložilo donošenje odluke. Pretresno veće će sad obrazložiti tu svoju odluku. Ti razlozi su bili sledeći: Pošto se vratio na Sud da završi svoj iskaz, koji je započeo 6.septembra 2007.godine, svedok je obavestio Pretresno veće na početku pretresa, da je osećao veliki nivo stresa i da je strahovao za svoju bezbednost i zbog toga nije bio u mogućnosti da nastavi sa iskazom. Istovremeno, i samo Pretresno veće je uočilo da svedok očigledno nije dobrog zdravlja, a s obzirom na to da je postojala zabrinutost za mentalno stanje svedoka, posavetovalo se sa Odsekom za žrtve i svedoke. Kada je to učinilo, Pretresno veće je otkrilo da je ova služba odvela svedoka doktoru koji je, prilikom pregleda utvrdio da je svedok pod velikim emotivnim stresom i svedoku su prepisani lekovi. Odsek za žrtve i svedoke je takođe obavestio Pretresno veće da, po njihovom mišljenju, svedok pokazuje određene znake mogućeg posttraumatskog stresnog poremećaja. Pretresno veće je zbog toga našlo da, s obzirom na ozbiljno stanje zdravlja u kojem se nalazi svedok 55, a s obzirom na svoje obaveze prema Statutu, da obrati dužnu pažnju na interese žrtava i svedoka, Pretresno veće je smatralo da ne bi bilo u interesu pravde da se i dalje saslušava ovaj svedok. Shodno tome, Pretresno veće će morati da donese odluku da li je neophodno ponovo pozvati svedoka. U ovom pogledu Pretresno veće bi želelo da

pozove strane da iznese argumentaciju koju o ovom pitanju žele da iznese. Gospodine Emmerson, imate reč.

ADVOKAT EMMERSON: Samo bih nešto želeo da razjasnimo. To je poziv stranama da iznesu argumentaciju u vezi sa tim da li treba ponovo pozvati svedoka, nasuprot tome da se iznese argumentacija u pogledu toga kakve bi bile posledice ako se on ne pozove.

SUDIJA ORIE: Da. Ukoliko ga ne pozovemo, znači da je najpre doneta odluka da nije pozvan. Znači, najpre treba da vidimo argumentaciju u vezi sa tim da li da se pozove. Sledeći korak, ukoliko je pozvan ili nije pozvan, treba videti da li to ima nekih posledica. Isto tako, ukoliko svedok nije pozvan, biće još važnije pitanje kakve će biti posledice u tom slučaju. Mogu da pretpostavim da bi brisanje iz zapisnika bila mogućnost kojoj bi jedna strana bila sklona. Ali, u ovom trenutku mi se ograničavamo na prvo pitanje.

ADVOKAT EMMERSON: Da, razumem. Hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pitam se da li, možda, postoji neki odgovarajući prelazni korak, s obzirom na poteškoće koje je svedok pokazao, s obzirom na to da izgleda on pati od nekog psihološkog ili psihijatrijskog oboljenja, pa bi možda trebalo utvrditi kakvo je danas stanje svedoka.

SUDIJA ORIE: Da, to je nešto što možete da iznesete u svojoj argumentaciji.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, to sam želeo da znam.

TUŽILAC RE: Tužilaštvo, tokom pripremnog razgovora penzionisanom generalu Gajiću nije prikazalo dokazni predmet D187. General Gajić je pogledao niz dokumenata iz vojnih arhiva, u kojima je služio tokom 37 godina, tokom pripreme, i tokom pisanja izjave u avgustu i oktobru ove godine, a tada mu ovaj dokument nije predočen.

SUDIJA ORIE: Hvala. Ovo razjašnjenje je ušlo u zapisnik. Pretresno veće bi želelo da zahvali prevodiocima, tehničarima, kao i obezbeđenju i svim ostalim koji nam pružaju pomoć i koji su pristali da ostanu sa nama tokom nekoliko dodatnih minuta koje smo ukrali Pretresnom veću koje zaseda popodne. Mi se radi zapisnika izvinjavamo i tom Pretresnom veću. Prekidamo zasedanje do ponedeljka. Gospodine sekretare, u kojoj sudnici ćemo zasedati? Mislim da će to biti popodne.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Vidimo se ponovo u ponedeljak, 29. oktobra, u 14.15 časova, u sudnici broj I.

Sednica je završena u 13.52 h

Nastavlja se u ponedeljak, 29. oktobra 2007. godine u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje